NURİ PAKDİL

Kalem Kalesi

EDEBİYAT DERGİSİ YAYINLARI

Kapak Düzeni : *İdris Hamza*
Sayfa Düzeni : *İdris Hamza – Ebûzer Murtaza*
Düzelti : *Ebûbekir Sonumut – Ebûzer Murtaza*

Dizgi : *Öncü*
Kapak : *Ses*
Baskı : *Grafiker*
Cilt : *Kalkan*

ISBN 975-7013-11-0

KALEM KALESİ

GÖZETLEME NOKTALARI

SESİNİZİN YANKISINI
BU KADAR KOYU HİÇ
DUYMADINIZ?(*)
17

KALEME BAKAN GÖZÜN UFKÎ
OLUMLAMASINDAN
OLUŞUR YENİ SÖZLERİN
ÖĞELERİ
18

ÖZÜ
19

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUP
20

BİR ESTETİK
HAZ
21

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM
İKİNCİ MEKTUP
22

BİR BULUT KÜMESİ
KAYDETTİ
24

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : DUYMADINIZ?

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİRİNCİ
VE İKİNCİ MEKTUP OLAYINI ÖĞRENEN
BİRİNİN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUBU
25

SABIR : YAZININ
SPONSORU
27

TELEFON KULÜBELERİ YANGININDA ENKAZ
İÇİNDE BULUNAN SAYFALARININ BİRÇOĞU
KOPMUŞ, YANMIŞ, KARARMIŞ BİR KİTABIN
GÜÇLÜKLE OKUNABİLEN KISIMLARINA
BİR GÖZ ATIŞ
1
28

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE
ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN
OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN
DEVAMI
2
30

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE
ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN
OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN
DEVAMI
3
33

BATAN GÜNEŞ, TAM ÇEKİLMEDİĞİ
YERLERDE ÂDETA AĞLIYOR
38

BU ÜÇÜNCÜ MEKTUBUMDA DA ADIMI DA
SOYADIMI DA YAZMADIM DİYEN BİRİNİN
TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUBU
39

TOHUMDAN ÇIKAN FİLİZLERİN
TOPRAĞIN ÜZERİNDE
BELİRMESİ
41

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİRİNCİ VE
İKİNCİ MEKTUP OLAYINI ÖĞRENEN BİRİNİN
TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM İKİNCİ MEKTUBU
42

BİLİNCİNDE ZULA EDEREK
TAŞIYACAĞIN ÇOK
ŞEY OLMALI
44

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUPLAR YAZILDIĞINI
ÖĞRENEN BİRİNİN YAZDIĞI ANLAŞILAN TARİHİ
KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUP
45

CEPHANELİĞE Mİ BENZİYOR?
48

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUPLAR YAZILDIĞINI
ÖĞRENEN BİRİNİN BAŞKA BİRİNE YAZDIRDIĞI, BİRÇOK
KİŞİNİN DE YAZILMASI SIRASINDA KATKIDA BULUNMALARI
SEBEBİYLE HAYLİ DEĞİŞİK GÖRÜŞLER İÇEREN TARİHİ
KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİR MEKTUP OKUYORSUNUZ
NASIL OLUŞMAYA BAŞLADIĞINDAN İTİBAREN
49

YAA! TABİÎ, BİR DE
KEKİK KUŞU
VAR
54

YAZDIRILIŞININ DA AYRINTILARIYLA
BELİRTİLMESİNE ÖZEN GÖSTERİLEN İKİNCİ
MEKTUP BU DA
KÜNYELERİ : BİTİRİMLER VE
GARİBANLAR
55

SERSEM SEPELEK BİR
'AH!'; FAKAT, BIRAKMAMIŞ
ÜNLEMİNİ
59

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE
ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN
OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN
DEVAMI
4
60

KATI BİR YILDIZ TABAKASIYLA KILIFLANMIŞ
DUVAR AYNASI ÇERÇEVESİ
63

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİRİNCİ, İKİNCİ
VE ÜÇÜNCÜ MEKTUP OLAYINI ÖĞRENEN BİRİNİN
TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM ÜÇÜNCÜ MEKTUBU
64

O BANA A —UZUN OKUNUR BİTİŞTİREREK— 'İT'
DEDİ
67

YAZDIRILIŞININ DA AYRINTILARIYLA BELİRTİLMESİNE
GENE ÖZEN GÖSTERİLEN TARİHİ KONMAMIŞ VE
ALMADIĞIM ÜÇÜNCÜ MEKTUP
KÜNYELERİ : BİTİRİMLER VE GARİBANLAR
69

CÜMLELERİN ORADA TERLEYİP DURMALARI
NE İSE FAKAT BİR DE UFALANARAK
DAĞILMALARI YOK MU İKİ NOKTA
—YANYANA DEĞİL ÜSTÜSTE—
DONUP KALDI
73

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE
ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN
OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN
DEVAMI
5
74

KALBİNİ DİNLİYORUM
ORTADOĞU'NUN
78

KAÇIRILMIŞ BİR TRENİ
YAKALAMAK GİBİ
79

KAVİSLİ BİR
DALGANIN
80

SINIRLANDIRILAMAMIŞ 'ADIM ATMA
İŞTAHI' : MECÂZÎ ANLAMLARLA YÜKLÜ,
DERİNLİKTE, YEPYENİ BİR YÜZ
VAR GİBİ
81

BİR YOKUŞUN KÛFÎ YERLEŞİŞİ GİBİYDİ
HARFLERİN ARASINA : KÂĞIDI ÖRSELEMEDEN
KATLAMIŞTIM
83

TELEFON KULÜBELERİ YANGININDA
İLK TUTANAK MÜSVEDDESİ
84

BİLEŞİMİN BİRDEN
FIŞKIRMASI
87

TELEFON KULÜBELERİ YANGININDA
İLK TUTANAK MÜSVEDDESİNE
EK
88

YOLCULUK : KÂĞIDA DÜŞEN
YENİ SESLER DEMEK
90

ÖRGÜNÜN İLMİKLERİ
101

SESİNİZİN YANKISINI BU KADAR KOYU HİÇ DUYMADINIZ?

Yazının, oluşurken, derialtı harekâtı : bilinçlendirici ilerleme. Elbette, ne kadar sonraki bir cümle tamamlanınca, ancak, duyulabilir hazzı dönüşümün : 'Kâhince bir öngörü müdür bu?' kâh yaklaşıyor, kâh uzaklaşıyor : varlıkla yokluk arasında bir sarkaç tut ki sanat : kolay kolay kendi ruhunu inceleyemez insan da, ininde derin derin yol alabilmenin de başka bir usûlü var mı?

Yiğitlik oynayınca mı yiğit olurum sanıyorsun ki?

Ruhumuzun özünden yola çıkmalıyız.

KALEME BAKAN GÖZÜN UFKÎ OLUMLAMASINDAN OLUŞUR YENİ SÖZLERİN ÖĞELERİ

Fiyakalı bir dikizden sonra : ucunda duruyor harf : kalemse parmakların arasında : kendisini çeken kâğıttan uzaklaşıyorsa kalem, bilinçaltı yardıma koşar.

Kuşamsız çıplak bir tay gibi : bekleşen virgüllerin güllerden o hâle dönüşümleri.

Birinci dereceden duruş da şart : iki nokta üstüsteninki gibi.

Her yazı : bir temel kazı : yaklaşmak için varoluşun giz alanlarına.

Ve köktenci dikkafalılık : cankurtaran simidi arıyorsan eğer : ş i m d i.

Nitel değerler çağını açmaya doğru da yürüyüşüne başladı anlamını içerir yazı makinesinin tık-tık-ları : 'Benim siyasetim inancımdır, benim inancım siyasetimdir.' cümlesiyse, insanın yazdığı.

Sesi taşıyan Îmandır ancak ebediyete.

ÖZÜ

Hayattan umudu çıkarınca umut kalıyor gene :
hayatın İÇAĞACI.

Şiirin görünmeyen damarı.

Sözcükleri namluya süren el demek yâni.

Daha hiç akmamış gözyaşlarının o sınırsız gizilgücü de.

İnadı gerçekten inat yapan da.

Sorulan bütün sonları bilinmeyen sorular.

Derin haz içinde insanı uyutan ve dinlendiren ortam.

Ve de, bal gibi sükûnet hâlinde olabilme hayâli : kılpayı atlatılan sinir saldırısından sonra hissedilebilinir.

Kaçış yok : Sorgudan.

(Bir sahne)

Telefonu kaldırdı, dalga geçiyordu :

– Alo! Alo! Kendime bağlayın. (Uuuuuuuu) Evet, bekliyorum tabiî. (Uuuuuuuu) İyice duymak istediğimden sesimi yeniden. (Uuuuuuuu) Mümkün. (Uuuuuuuu) Mümkün. (Uuuuuuuu) Mü (Uuuuuuuu) mk (Uuuuuuuu) ün (Uuuuuuuu).

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUP

... Bey,

Haddim olmayarak, şunları vurgulamak istiyorum (Bu kadar alçakgönüllü olmaya da aslında gerek var mıydı ki?) : 'İçindeki hıncı iyi belirleyeceksen' derim kendi kendime, 'sözlerin, gürültülerin, davranışların tekdüzeliğini üzerinden silkeleyip atmalısın.' Dağınık anlatıyorsam demek istediklerimi, beni affediniz. Hayalarım buruluyormuşçasına acı duyuyorum yabancılaştırılmışlığımızdan. Daha nasıl anlatabilirim, Beyefendi? Hayli okuyan, fakat yazmayan birisi olarak, elimden ancak bu kadarı geliyor. Siz mi yazmıştınız yoksa başka bir yerde mi okudum, şu cümle o : "Yazı : sözcük görülmeye başlayınca olur." N'olacağız, Beyefendi? Gözümü dört açıyorum ya nâfile; çürümüşlük, ezilmişlik, tükenilmişlik, hiçlikliğini hâlâ hissedememişlik. Yoksa, Yecüc Mecüc müyüz? Efendim?

Evet, yukarıdaki satırlarla burasını ayırdım biraz. Çünkü, mektubum kısa olacaktı. Bitiriş cümlesiyle herşey yeniden başlayabilir ilerde.

Adımı, soyadımı ve imzamı
yazmayı düşündüğüm
ikinci mektubumda
bulacaksınız.

BİR ESTETİK
HAZ

Kuşku mu var? Hiç mekanik olur mu direniş?

Devingenlik kavramının çekilen her kopyası direnişin hammaddesini verir bize.

Manevra çeşitliliğinde direnişin üstüne yoktur.

Geriye çekilmesiz manevralardır bunlar da.

Gözetleme deliklerinden yönetilir çoğu da.

Dilin derin lâbirentlerinde, en önde yürüyen gene direniş.

Çağrışımlar alanını da o genişletir.

Gerçekliği yeniden üretmek için, zihin, gecenin ilâhî görünürlülüğünü(*) algılamaya başlarken, çoktaan arâzîye dağılarak güvenlik önlemlerini alandır direniş.

↓

Ben direnişi çok seviyorum; inandırıcılık gücü var da, ondan.

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : görünürlülüğünü.

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM İKİNCİ MEKTUP

... Bey,

Dikkat, diyecektim de; estağfurullah, sizin için değil tabiî; yitirdiğimizin künyesi bu altı harfte değil midir?

Ne kaldı, bunu yitirince, insanda?

Benim durumum da engellenmiş gibi; nelere dikkat etmem gerektiğini, öyle belki de değil kesinlikle açıklayamayabilirim birdenbire. Kazmayı dibimize vurdular çünkü. Yaptığım sâdece külümüzü karıştırmak. Dahasını söyleyeyim mi, Beyefendi, aslında konuştuğumuz filan da yok; düpedüz, açık açık, çığlık çığlığayız.

Dizi dizi, simsiyah borular.

Yoğun, ağır bir zaman : sâniyesini taşımak bile belini büküyor insanın. Bükmüyor mu yâni?

Ruhunu şeytana satanları altalta yazsak, Nil kadar uzun bir liste çıkar. Mûcize, şimşekler çakmadan önceyse, onu bilmiyorum. Şey bir de, Beyefendi, kulağıma tınısı gelse, evde çocukların yanında göbek atarım, inanır mısınız? Niye atmayacağım ki!

Saygılar mı sunalım, selâm mı diyelim, efendim?

Adımı da
Soyadımı da
yazmadım
(imzasız)

BİR BULUT KÜMESİ KAYDETTİ

Kımıldanırken de yalın mısınız, dedi ucu yazıya bağlı olan bir fiilin çekilmeden önceki uyuşukluğu : genç cümleler kuruluyorsa kan gelir yazıya, yürümeye başlayınca da yazı peşine takmıştır artık bütün yarım sabırları.

Mengeneden kurtulmuş cesarettir o zaman sizi bekleyen, yolun ilk iki virajından sonraki tehlikeli virajında. Bir de : herhâlükârda yüzgöz olmamalı uykuyla; yüzsuyu dökmeye de hiç gelmemeli; çık yataktan, uykusuz uykusuz oturmak daha da iyi : herşeyin fır döndüğü süreç bu : hızlı bir şeyleşme ki...

Bir gece daha devrildi.

Az sonraki güneşi karşılamak üzere boyanıp süsleniyor gökyüzü âdeta!

Alay-ı vâlâ ile geçişlerine bak çeşitli boyutlardaki boyuneğmeme irâdelerinin!

Birbirleriyle hiç durmaksızın iletişimli damarlar, damarlar...

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİRİNCİ VE İKİNCİ MEKTUP OLAYINI ÖĞRENEN BİRİNİN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUBU

Sayın Bay,

Nasıl bir dünyadayız ki, yelkenlerin tuttukları rüzgârları dökü vermeleri gibi, öfkemiz çabucak dağılıveriyor. Yanlış mı yaptım acaba, 'öfkem' mi deseydim yoksa? Tekil bana çoğuldan daha etkin görünür dâima. Böyle olmakla birlikte, zaman zaman gövde gösterisini severim doğrusu, 'miz'liler gönendirir beni. 'Biz!'; müthiş bir söz bu, Sayın Bay. İtirafın da tam sırası : 'Biz' derken de sayısına metelik vermem. Ne olursa olsun açık kapı da bırakmam hani. Sıkıdır benim işim. Çünkü ben muhalifim, biz muhalifiz (hep 'biz' diyerek mi sürdürsem mektubumu daha iyi olur?). Öfkemizin çarçabuk geçivermesine de tanıklık yapmak istiyoruz. Cürmümüzün tanığıyız yâni. Hem kafamdaki cânileri bir bir teşhir etmek istiyorum enselerinden tutup, hem de 'Geçmiş asla ölmez!' çığlığını yükseltiyorum. Bu, sâdece Anadolu'nun ve Trakya'nın değil, Balkanların da destanıdır, ona ne şüphe, Afrika'dan Asya'ya değin soluğumuzun ulaştığı her metre kare toprağın destanıdır. Şaka yapmıyorum, Sayın Bay, vicdanımızı kemiren kurtlar da olmasa n'apardık?

Ha, ilk okuyuşta, kasılarak hava basan birinin sözleri gibi görünse de, gerçekle örtüşmez bu bakışaçısı, Tarih benden yana, insan soyunun has çocukları benden yana. Şeytan hertürlü iğvâyı içimize salsa da aldırmamaya bakarız biz. Koşullar ne olursa olsun, yürürken çıkardığım sesi zevkle dinlerim tak der tak der tak der.

(Adı,
Soyadı,
İmzası)

SABIR : YAZININ SPONSORU

Dün akşam (mıydı siliniyor da, kalıyor da) –tam akşam olmuş da denilemezdi belki– binlerce kanatlı, tesbih gibi dizilmiş, renkli halkalar hâlinde ve güneşin o tembel bulutların arasından yarım yamalak hâlâ görülebilen birkaç ışınına tutunarak birşeyler yapabiliriz umuduyla gökyüzüne yürüyordu!

Ne tuhaf! İçkayıtlarımıza, başımızı çevirip de bakmıyoruz bile.

Yağmur da ikircikleniyor : 'Biraz daha beklerim...'

Şıp.. şıp.. koyu, kıpkırmızı kanı : hasretin.

Tersinden okunan sessiz bir ve düşüncesiyle yürüdüm otobüs durağına doğru.

İçsesimi yitirmemeye büyük özen göstermeliyim; titiz olmalıyım : bu da, mütemadiyen 'yumuşak karnına vur!' okunmaz mı?

Yavaş çekimli sebat...

Yâni : bir isyan bayrağı gibi.

TELEFON KULÜBELERİ YANGININDA ENKAZ İÇİNDE BULUNAN SAYFALARININ BİRÇOĞU KOPMUŞ, YANMIŞ, KARARMIŞ BİR KİTABIN GÜÇLÜKLE OKUNABİLEN KISIMLARINA BİR GÖZ ATIŞ

1

Bu yangının nasıl çıktığı da hâlâ –çünkü epeyce oluyor– tartışılıyor. Herkesin gözü önünde, –herhalde çarşamba günü olacak– öğleden sonra 14'le 15 arasında, işlek ve kalabalık bir cadde üzerindeki bu beş telefon kulübesinde bu yangın nasıl çıkar? Acayip olan da, olayda, yangının söndürülmesi için hiçbir çabanın gösterilmemesi, herkesin hiçbir şey yokmuşçasına hareket etmiş olması. Acayip durumun da ötesinde, duyunca insan inanamasa da, şunlar da olmuş : Yangını kim gördüyse, sanki hiç görmemiş gibi davranmış. Kimilerine göre de, belki yangın filan olmamış da, yangın olmuşçasına birden ortalığı duman kaplamış, kulübeler o hâle gelivermiş. Bunlara kimse inanmıyorsa da, enkazdan başka birşeyler de yok ki ortada.

....özünü...sevgil..b.....ak.....hayatın anlamını, içeriğini yitirdik gibi geliyor bana? Sana da öyle geliyorsa iyi. Tırnaklarına baktığın oluyor mu hiç? Vicda... ('Vicdan' ya da 'Vicdanı' mı demek istiyor?) Vicdanın sınırının olmaması.... bir pınar.... herkes içebildiği kadar içer ya; o akar, aktıkça da bin bereketli olan bir su, yâni vicdan... ...Archimedes dünyayı yerinden oynatmak için bir kaldıraç istiyordu, diye bize lisede mi ortaokulda mı biryerlerde öğretmişlerdi. Vicdanlı insan, söz olarak değil de gerçekten vicdanlı insan, o kaldıraçtan daha büyük iş görür bence. Duyduk deyin ki söylediklerimi, ey insanlar, sözümün arkasını şevkle getirebileyim... dolaşa dolaşa..... büyük tutkuyla içimi doldurmalıyım ki.... insanın değeri, insanın gerçek yüzü ancak kesin ânlarda çıkar ortaya, bu bölümü buna ayırdım zaten...

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN DEVAMI 2

Lise öğrencisi ne dedi? 'Bir duman çıktı ki, aboovv. Caddenin karşı kaldırımındaydım. (Arkadaşı dumanı öyle bir çeker ki içine, hepsini doğru yüzüne üfler.) Hergelelik yapma da, kafanı ver, iyi dinle beni. Ateş yok, alev yok, hiçbir şey yok. Heryer birden kararıverdi. Gecenin zifiri karanlığına kurban olayım, bunun yanında gündüz sayılır. "Çökün! Çökün!" Ses de acayip. Tabiî, birdenbire gök sanki insana sahip çıkmış da, sesleniyor gibi. Herkes de çökmemiş ki; adım attıkça birbirlerinin üstüne yıkılanlar. İçimden, güzel bir kız da benim üstüme yıkılsa dedim. "Gözlerinizi açın demedikçe açmayın!" diyen bir ses de duyuluyor hengâmede. Yahu bu da nesi? "Âmin, âmin, âmin!" Neler be.'

O mahallenin muhtarı dedi ki : 'Ben işi bırakıyorum bugünden itibaren. Fiilen böyle bir yangın olmadı. Fiilen bize bir uyarı yapıldı. Gökyüzünü iyice etüd etmeye başlayacağım. Anlatılanların hepsi gerçekdışı. Gerçek olan da şu : kulübelerin yeri enkaz yığını. Nasıl oldu? Yirminci yüzyılın sonlarına yaklaşırken toplumsal bir sihirle karşılaştık. Şöyle diyen de var : "Bu kadar çok telefon konuşmaları dengeyi bozdu." Ölümle hayat arasındaki dengeden konuşuluyor, sözkonusu denge bu yâni. Hayat, bu kadar gevezeliği geri püskürtmüş. Yeter artık demiş. Gökten biri aşağı doğru inmiş, az konuşun demiş. Muammayı unuttuk yahu.'

Olay yerine çok yakın bir apartmandaki mühendis bir bayanın anlattıkları : 'Bilime aykırı. Fiilî bir durum var mı? Var. Bu nasıl açıklanacak? Yokuş aşağı dingili kopan kamyon gibi yuvarlanıp gitmiş aşağıya herşey. Ben bilimle bağıntılı konuşmak istemiyorum. Gönlümün titreşimleri kabul edin söylediklerimi. "Kapkara dumanla örtülmüş heryer." deniyor. Hiç duman çıkmadığı yapılan incelemeyle belirlenmiş. Hem yangın olmuş, hem yangın olmamış. Ben şöyle anladım. Hayatla ölümün içiçe olması nasılsa, bu da öyle. Gizemin etkinlikleri rakamlarla açıklanamaz dense de, gizemin bütün rakamları sarstığı bir gerçektir. Bilmiyorum, belki, bir süre sonra sır yüklü oluşumların ağırlığı matematik gerçekliliğin tartışılmaz konumunu yeniden esaslı bir biçimde irdelememizi sağlayacak. Bir çatışma olacağı anlamında söylemiyorum; tersine, matematik gerçeklilikler sır yüklü oluşumlarla güçlenecek, kendi kendini takviye edecek, insan daha kapsamlı bir sorumluluğun taşıyıcısı olacak. Daha iyi olmayacak mı böylesi?'

... kitabı... sana... ruhumuza âit çok şeyler var mı, diye birisi birgün bu kitabı ka... yanmış bir dünya verildi bana. Kabul ettim. Herhalde başka bir dünya kalmamıştı bana verilecek..... didik didik ettim, çok sonra, elimden geldiğince de usul usul;... bir duvar gördüm mü... ben bütün duvarları görünce yalnız O DUVARı görmüş olurum ki cesâretim sonsuz bir harâret... senin ellerin çok sıcak olurdu... çok...

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN DEVAMI 3

Genellikle, olayın geçtiği caddede çokça dolaşan yersiz yurtsuz biri dedi ki : 'Hikâye bunların hepsi. Bir yangınla mı dağılacak pis koku? Yemezler! Bin yangın çıksa gene kâfi değil. Peki, heryer mi yansın? Yoo, gözümün içine iyi bak da (Bir işkembecide, birisinin ısmarladığı çorbayı içerken, hemen bitişik masadaki adama doğru eğilmiş halde), ne derler hani, soytarının bini bir paraya olunca lâf düzgün çıkmazmış ağızlardan. Sipariş üzerine sosyal sorunlara çözüm bulunmaz diyorsam, çözüm bulunmayacak anlamını derhal çıkarmalısınız bundan. Buradaki (Garsona seslenir) yangın hakkında yüksek düşüncelerinizi merak ediyorum gayet tabiî. (Kendi kendine) Benim gibi yersiz yurtsuz takımından biri için şeytanla aşık atmak lükstür. (Bitişik masadaki adama tekrar eğilerek) Yeri gelmişken bir söz daha edeyim de, bu konu kapansın, çünkü çorbam bitmek üzere, çıkacağım hemen. Köpeklerin koku alma duyularındaki olgunluk var mı bizde, çok sayın üstü sayın beyefendi? Kokusunu alabiliyor muyuz acının? Biraz sesim yüksek çıktı kusura bakmayınız. Sesimi duyunca, niye öyle birden kakılıp kaldınız? Benim sesim mi ki, yangının sesi bu ses, ey cihanın bütün bireyleri!'

Telefonda arkadaşlarıyla konuşan bir hanım : 'Konken partisinin sırası değil mi bugün? Aa! bir yaşıma daha bastım, vallahi. Sonra, sana ne, bana ne, telefon kulübesi yangınından. Bizim semtimizde bile değildi ki olay. Hem sonra yalan diyenler de çok. Herkese uğursuzluk mu bulaşıyormuş? Nerden bulaşıyormuş? Aşkolsun, hem sonra yeni mi günâhkâr oluyoruz sanki? Amaan sende, herkesin günâhı kendisine. Günâhla bu yangının ilintisini kuramıyorum. Biz kadınlar da bir tuhaf mıyız ne? Tabiî canım, bir tatsız durum var ortada. Sezinleyebilmek için de öyle pek zekî olmaya da gerek yok doğrusu. Zamanı mı şaşırdık yoksa? Ne diyorsun, o kadar oldu mu bu yangın çıkalı? Sen ne söylersen söyle, herkes bildiğini okuyor. Tamam, yangın; ama, olmamış da diyenler çok. Aşağı dâirenin o cadaloz karısı var ya, neler anlatıyor, neler.. yangından kurtarılan bir de kitap varmış da, mûcizeyle bâzı sayfaları yanmamış da, birisi de o kitabı yürütüp küllerini harf harf okutup bütün sayfalarını yeniden bastırıyormuş da..arada sırada söyleriz ya, kimsenin bamteline basmamak lâzım... eveeet, her evde, her işyerinde bu dedikodu; yangın yokmuş da çıkmış işte, uyduran uydurana; ahlâksızlaşmışız da, tövbe...'

Caddenin çöpçüsü gazetecilere anlatıyor : 'Ağbilerim, bu gidişat aklımı kıymalı yumurtaya kıyılan soğana dondürmezse hatırım kalır. Bütün televizyonlarda telefon kulübeleri yangını konuşuluyormuş. Avucumun içini nasıl biliyorsam, buraları da öyle bilirim. Benim caddem buralar be! Öğleden sonra çıkmış yangın... Güldürmeyin Ağbilerim, benim mesâî öğleden sonra da var. Yâni demek isterim ki, yangın yok, telefon kulübeleriyse enkaz hâlinde. Bu millet efsanesiz yaşayamaz. Çöpçü politik konuşabilir mi, ne haddime? Parkta şurda burda epeyce gazete dergi görürüm, cebime sokar bakarım iyice. Her çöpçü, pitrak gibi yeryüzüne fışkıran bir otcuktur. Basın toplantım bitmiştir, Ağbilerim.'

Bir gazeteci son haberleri değerlendiriyor : 'Avcılar, "Şaşılacak şey : geyik bir yaralandı mı ölünceye kadar alabildiğine koşar." derler. Hayvancağız acısını mesafeye yediriyor. Kör olası şu felsefe! Felsefeyi bitirip de gazetecilik yaptın mı, işte böyle, felsefe yumurtlamak zorunlu hâle geliyor. Halkımız da, bükülen belinin acısını, böyle hayâlî olaylarla ateşte daha bir derinleştirmek, sonra bu derinleştirilmişlikten birşeylerin, umudumsu birşeylerin belirebileceğini kurguluyor olmasın? Herşey küle dönüşmüş, telefon kulübelerinin yeri enkaz yığını. Hemen belirteyim, yangın gerçekten olmuş ya da olmamış, yangın olmamışsa peki orası nasıl bu hâle gelmiş, ortalığı devsi dumanların kapladığını görenlerin ya da biz böyle birşey görmedik diyenlerin gözlerine ne ya da neler olmuş, bunların üzerinde durmayacağım. Daha da ilginci, herşeyin küle dönüştüğü yerde, enkazın içinden hâlâ okunabilen yerleri kalmış bir kitabın bulunuşu. Olay esnasında –gerçekte, 'olay' değil de, 'inanılamamazlık durumu' cereyan ederken–, hiçbir yeri hiçbir insanın hiçbir yerine benzemeyen bir canlı, o parçaları kalmış kitabı kimseler almasın diye enkazı gözetlemiş. Demek isterim ki, acaba kimi sayfalarda, insanların bükülen bellerini doğrultabileceklerine dâir müjde mi var? Öteyandan, yazarın biri de, bu sayfaları kitabında yayımlayacağını açıklamış. Ne ki, biz gazeteciyiz, olayı ancak olduktan sonra inceleyebiliriz; bir olayı, daha olmadan önce vehmetmek felsefe okumuş birisi olarak işime gelirse de, mesleğimin ilkeleriyle bağdaşmaz. Gazeteci aynaya yansıyanı izleyince sevimlidir ve okuyucusunu böylece capcanlı tutmuş olur.'

... ha,ha! ... Ateş kanatlı kavramlara ihtiyacımız var. İlâhî Kökenli olmalı bunlar artık, canım sevgilim. Bü...y... yanlış yazdım da, ah benim şu ivecenliğim, korkarım böyle çıkacak kitapta... Büyük Yük -burasını yanlış yazmadım, Yük'ün Yesi büyük Yedir- insanın sorumluluğu; fonunda hayâl meyâl görünen değil, olur mu öyle şey; somut, koskocaman; bakınca, karşıdan, ses verecek, görene. Yalındı, öyleydi tabiî taa başta. Ben ne bileyim kaç bin yıl oldu? Ve kaç bin yıl daha sürecek? Belli mi? Gelinen nokta : çok çapraşık bir... ha... yat olsa da Adalara doğru açılmanın sevincine doyum olur mu... öyle bir rüzgârlı hava ki mu'nun soru işâretini koydunsa bul yer...in...d...e... biriyle birlikteyken o kucaklaşışın taşı, kayayı ve dağı eritebileceği hissedilebilinirse, işte aşktır bunun adı. Gökyüzüne çok sık bakalım, ne varsa orda var : kendine özgü göz kamaştırıcılığı olağanüstünün daha da ötesinde... Bir de kalemi her elime alışımda bir KÖKe tutunduğumu, bana ileriyi bu KÖKün gösterdiğini anlıyorum.

BATAN GÜNEŞ, TAM ÇEKİLMEDİĞİ YERLERDE ÂDETA AĞLIYOR

Hançer gibi saplandı yüreğinize bugünün de eriyip gidişi.

Zamanın çağıltısını izleyerek dolaşıyordunuz sokaklarda : çoğu imge.

Su gibi akıyordu : bir orda, bir burda : herşey birbirine girmişti : aşkolsundu ayırabilene!

Ney, görüntüye bir yalınlık ekler; ney, bu ateşli adımlarda baskın öğe; yüzölçümü baştanbaşa hiçin yalıtılmış sesi gibi. Anlamsızlık yoğunlaştıkça da kendi kendine mi seslenir böyle?

Süpürülmekten korktukları için her süpürgenin sapına yapışanları iyi ayırt etmeli.

Sesin sese sürtünmesinden çıkan gıcırtı : derinde olmalı; yoksa, sâdece derinde mi (öyleyse iş yok) Denge Varoluşu Yüklenmiş?

□

Sonra, iyi ki, yazı ilerlerken sesini de birlikte sürükledi.

Kulağımı verince anladım : bu, Kudüs özlemiydi.

BU ÜÇÜNCÜ MEKTUBUMDA DA ADIMI DA SOYADIMI DA YAZMADIM DİYEN BİRİNİN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUBU

... Bey,

Güvenilirlik(*); işte bu eksiliyor yüzde, görebildiğim kadarıyla; kötülüğe bulaşmamışlık filan da tek başına birşey değil, bu yoksa... beni bağışlayınız, lütfen, Beyefendi; böyle felsefe kokan lâflarla mektup yazmanın hiç de nâzik birşey olmadığının farkındayım.

Ayarım bozulmuş, kendimi tutamıyorum.

Yüce bilgileriniz çerçevesinde olduğu üzere, hani şu eski masallar dünyasında, bir Ahasuerus diye birisi olacaktı, hiç durmadan yürümeye mahkûm edilmiş bir efsane kişisi; bendeniz de, galiba, Yüce Varlık tarafından, yeryüzünün hâlinden devamlı müteessir olmaya görevlendirilmişim. Bir de, ülkenin hâlini ekleyin bu tablonun üzerine.

Ülkenin hâli yeryüzünün hâlinden daha da acı geliyor bana.

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : Güvenilirlik.

... Bey,

Ben asıl, bu ülkenin acısına, yeryüzü nasıl dayanıyor, ona şaşıyorum : bir ip tutulmuş, hizaya dizil... hoppala... yoksa; mektubuma cevap vermeseniz bile, çıkınız bir sandalyenin üzerine, bir sokağın köşebaşında, birkaç insan kılıklı insan bulursunuz, anlatınız ki, yeni bir güçle ivme kazanmaya çalışma şansımızı henüz yitirmedik. Bu sandalye imgesi de birdenbire geliverdi kalemimin ucuna. Ha, şey de... bir kitap yazınız, ben alacağım onu, sayfa sayfa vapurdan çıkanlara dağıtacağım, akşam üstü. Çirkeften, insan birbirini şaşırta şaşırta çıkılabilir(*) : 'Bak!' diyeceksiniz, 'İşte, Tanrı ordadır : İstanbul'dan daha büyük bir gökyüzü boyayacaksınız karşısına.' Aklıma bu geldi. Direniş çeşitlendikçe benliğimize daha iyi yerleşir, değil mi, Beyefendi? Hayatın sırrı da sürekli dönüştüğüne göre, buna bizi hazırlayan en verimli evreler de, direniş evreleridir, sanıyorum. Şeytanla başka türlü nasıl başedilir?

Hiç yazıklanmamayı yanılmamasıya ah bir öğrenebilseydim, ... Bey.

"Künyesi
Kişiliğinin Bileşiminde
okunabilir" *kaydı*

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : çıkılabilir.

TOHUMDAN ÇIKAN FİLİZLERİN TOPRAĞIN ÜZERİNDE BELİRMESİ

Bıçağı kemiğe kadar hissetmek gibi.

Ve bunun için, bitmek tükenmek bilmeyen duraksamadan sonra attı adımını ki geriye çekildi hayli ← (*) uçurumu.

Üç yüz altmış dereceyi algılamadan yola çıkanın uzun süre dayanabileceğini sanmıyorum : yazmak, Ağrı'dan daha da ağır bir dağı yüklenmektir.

Saatim yanmış; ben de, yürürken hiç bakmadım : "Gene bugün de karanlık yoğun." der insan kendi kendine, biraz daha dönenir.

Ürkütülmüş günleri toplayacak bir yer arıyorum.

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : ←

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİRİNCİ VE İKİNCİ MEKTUP OLAYINI ÖĞRENEN BİRİNİN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM İKİNCİ MEKTUBU

Sayın Bay,

İçimin sesini dinledikçe size yazmak istiyorum. Bu mütevazı sözleri okumak yücegönüllülüğünü gösteriyor musunuz, yoksa kâğıdı hemen çöpe mi atıyorsunuz, bilebilir miyim? Okuyup okumamanız da, doğrusu, beni pek de ilgilendirmiyor. Bu düşüncelerin -çünkü, her mektup, değeri ne olursa olsun bir düşünceyi hâmildir- söylenmesi, kâğıda dökülmesi önemli bence. Ben, hepsi de ellerinizden öperler, dört çocuk babası bir aile reisiyim. Aile sorumluluğunu taşımak doyurmuyor, zihnimde bir açlık var, tatminsizlik var. Sorumluluk alanımı genişletmek için çırpınıyorum. Yeni yeni yükler taşınmalı, öyle değil mi, Sayın Bay? Mektubumda da o 'biz'le aile çevremi kasdetmiştim, gayet tabiî sâdece özel durumumu dillendiren bir ifadeydi. Evet, özel bir mektup; fakat, kurcalama genele âit; hatta bu genel, dünyayı kuşatmak isteyen bir genel. Şu ânda, kalemi bırakıp derin bir soluk aldım, Sayın Bay, burnuma kapalı bir mahzen rutubeti doldu. Hayır, size yazdığım yere âit değil bu mahzen rutubeti; genel konumumuz böyle, ülkede.

'Öfkemizin çarçabuk geçivermesine de tanıklık yapmak istiyoruz. Cürmümüzün tanığıyız yâni.' demiştim mektubumda. İnsanın kendine âferin demesi ayıp kaçıyorsa da, bu cümle gerçekten önemli, taş gibi sağlam. Çünkü öfkemizi yitirince tepki üretim merkezi iflâs ediyor : nasıl karşı koyacaksınız karanlığa o zaman? Karşıkoma rüzgârı esmeli püfür püfür, can gelmeli kemiklerimize, ruhumuzun tohumlarına, bilincimizin devini kanallarına, bütün dünyadaki düşünce dallarının yaprakları kımıl kımıl olmalı, özetle. Köke âitsiz resmî çizgiyle uyumlanan uyumlanana! Özeleştiri yığınağı yapıyorum ya, gerisi gelir, hem de su gibi akarak.

(Adı,
Soyadı,
İmzası)

"BİLİNCİNDE ZULA EDEREK TAŞIYACAĞIN ÇOK ŞEY OLMALI"

Dedi biri, yanındakine.

O da yanındakine, "Bak, ne dedi şu?" dedi.

Arka sıradaki de eğilip, "O ne dedi ki?" dedi.

...

Dedi, başka bir yerde, başka biri : "Semûd ulusunun yaşadığı Hicri nasıl tam algılayabilirim ve nerede?"

...

Yüzölçümünde hemen hemen aynı yerlerde.

Bağımlı ve bağlı o eski İngiliz urganlarıyla.

□

Militanlığı yedirmek adımlara; ve sonra, daha bir yeni soluk icat edip yürümek, yürümek... yüreklilik olmaksızın, zâten, ne yapılabilinir ki?

Yazı durgun sularda kokuşur.

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUPLAR YAZILDIĞINI ÖĞRENEN BİRİNİN YAZDIĞI ANLAŞILAN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUP

Size nasıl hitap edileceğini, doğrusu, hemen belirleyemedim.

Bu satırdan sonra yazmaya ara verdim de zihnim açıldı eh biraz. Galiba, 'Beyefendi' gidecek burda. Baktım yoruldum ya da bu hitabı yıprattım, engel mi var, 'Bey' derim bir süre de, o da aşınır gibi oldumu da, 'Sayın'ı oturturum.

Aşınma der demez bir ürperdim ki, Beyefendi, bu sayfayı okumak için elinizde tuttuğunuzda kâğıt titreyecektir.

Doğrudur, aşınma acıdır.

Aşınan ayak topa vuramaz.

Aşınan beyin devrim yapamaz.

Aşınan âşık şık bir görüntü vermez.

Aşınan kumaştan güzel elbiseler dikilir mi?

Beyefendi,

Ben, gözü kapalı, fakat kalbi açık bir insanım. Kime anlatırsınız bu sıkıntıyı? Çiçek olsa, ağaç olsa biraz hafifleyeceğim. Çiçekle, ağaçla ilişkili birine rastladım mı, ceketimin sağ iç cebinde taşıdığım -bu fakir için ceket ciddiyetin simgesi; mevsimine göre giyilip giyilmeyen değil- küçük küçük kâğıtlara şurada, şu durumda, şöyle birine rastladım, diye not düşerim. Pek seyrek.

Çiçek de, ağaç da toprakla bağıntıyı açıklamıyor mu? Yâni, birşeye tutunmayı demek istiyorum. Ben neye tutunuyorum şimdi? Yalnızca tutunmak da değil tabiî sözkonusu olan; ya bu ağırlıkta ya da daha da ağır bir yaklaşımla beslenmek; varoluşumumu(*) onunla sağlamak.

Durmamak. *Sürekli olmak.*

Olmamak durumunda olmamak. Bu da, muhakkak, niçin yaratıldığımı zihnimden çıkartmamakla mümkün. Beni almışlar, 'Oraya değil, şuraya tutunacaksın.' demişler. 'Beynini buradan artık doyuracaksın.' demişler. Öyle değil mi, Beyefendi, hayatımız, çeşitli durumlardaki bu 'şeylerin' -affedersiniz- 'demişler'in toplamı. Demeden önce de hiçbir şey sorulmamış bana, sana, ona, bize, size, onlara. Başka onlar, hepimizin toplamı olan çoğulu şimdiki hâle getirip bırakmış.

Bey -isimsiz 'Bey'-,

Birisi size mektup yazmış. Bunu da birisi duymuş. Birisi kimse, o da birisine söylerken duyanlar mı olmuş n'olmuş; benim de bu sıralarda kulağıma çalındı ki, size mektup yazıldığını duyanlardan biri de oturup yazmış size. Deniyor ki çokmuş mektuplar yazan. Ben de içimi dökeyim dedim.

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : varoluşumumu.

Sonsuzcasına, görkemle, gümbürtüyle gizemli dehlizlerde insana bir haber getiren mi var yeni bir yapılanmanın olabileceğine dâir? Boşluklar, boşluklar... Ülke, bence, yerinde duruyor görünürken de altı yok. Çürük. Sinemaya gidiyorum. Çürük. 'İşin sağlam iş!' derler bana. Çürük. Genel de, özel de. Karanlık gökten inen Câzibeyi soğurmuş. Şunu soruyorum : Karanlık mı çürüklüğü üretmiş, yoksa çürüklük mü karanlığı üretmiş? Bir de, çoğul muyum, yalnız mıyım? Beni kendi kendimle barıştıracak özdinamik bu dolaşıklaşmış hayatın neresinde bulunabilir BİR DAHA? Bu 'BİR DAHA'yı Tarihî ölçekte kavramak gerekli. Karıma da okudum bu yazdıklarımı da, şiddetli buldu : İktisat ikiden terk.

Küçük kızımın iki kulağına da tam üç kez okudum : yavrucak ağlamasın mı!

Bey,

Bu mektubumda santim santim ilerledi dünyanın kıvılcımı içimde ki, işte, selâm göndermenin tam sırası. Kendi kendimi yüreklendirme girişimi yaptım, hepsi bu.

Kefeştetayüş
belki de
Debernuş

CEPHANELİĞE Mİ BENZİYOR?

...iki ikinokta.

(Üstüste değil)

Yanyana ikinokta.

(Üstüste)

... özneleri sonra takılacak fiiller...

Mâsum ve âsî ünlemler...

Asrîliğin sorgusu yapılırken çok gerekecek (Mİ KİMİ KİMDEN Mİ Mİ)

Yana yana yanındakine yan ki kim ki yanmıyor ki KÜTÜK...

(Bağırırlar)

KİM Kİ?

Bu cehennem ki ağzını açmış kimleri beklemekte?

Yetmezmiş gibi yeni yeni borçlar eklenmekte.

Öğleden sonraydı yemeğini az önce yemişti şükretmişti hava buz gibiydi.

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM MEKTUPLAR YAZILDIĞINI ÖĞRENEN BİRİNİN BAŞKA BİRİNE YAZDIRDIĞI, BİRÇOK KİŞİNİN DE YAZILMASI SIRASINDA KATKIDA BULUNMALARI SEBEBİYLE HAYLİ DEĞİŞİK GÖRÜŞLER İÇEREN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİR MEKTUP OKUYORSUNUZ NASIL OLUŞMAYA BAŞLADIĞINDAN İTİBAREN

Duyunca inanamadim. Vay be! Oo! olmaz, beni dinleyin hele önce, vaylar sonra gelecek anladınız mı? Mektup yazarsak adlarımız kitaba geçecekmiş ha, ha! Gülerseniz hiçbir şey yapamayız. Bitirimiz diye hiç mi ciddiyet girmeyecek şu otelden içeri? Adam gibi hissiyatımızı aktaralım biz de. Otel dedim diye mi gülüp duruyorsunuz şimdi de? Kibar da olmak zorundayız, tabiatıyla yerine göre.

Böyle olmakla birlikte, hemen kitaba konulacağımızı da aklımıza getirmeyelim yâni.

İnsanların işlerine akıl sır eriyor mu?

Öteyandan, madem ki biz de insanız, bizim de nasıl hareket edeceğimiz kesinlikle belli olmamalı, bir açık kapı bırakmalıyız her işte.

Ben derim ki diyen kim orda? Yöntemimiz ne olacak mektupta? Kova kova dert mi boşaltacağız kâğıda, yoksa efendime söyleyeyim, insanlık için koca koca fikirler mi yumurtlayacağız? Merak etmeyin, hepiniz adına da yumurtalar koyabilirim ortaya. Reis diye boşuna mı sesleniyorlar bana? İyi yazı yazamam ben, bir de cuvaradan kapkara lan parmaklar, kâğıdı kirletirsek ayıp olur. Nezâketin herdâim bizi denetlemesi gerekir. Tamam mı?

Reis Bey, bir dakika. Buyursunlar efendim.

Mavi kalem mi kullanacağız, siyah mı?

Beni dinleyin, mavi kalem kibar gösterir sayfada.

Hop dedik. Başlıyoruz o zaman.

Çok Sayın Beyefendi,

Bize bitirim de diyen var, garibân da diyen var. Hangisi olduğumuzu soracak olursanız ikisi arası biryerdeyiz. Nasıl oldu çocuklar?

Şimdilik dünyayı otelde ağırlamaktayız. Biz böyle anlıyoruz hayatı : biz dünyaya konuk gelmedik, dünya bize konuk geldi. Reis, helâl olsun, bu yüce fikri iyi buldun, mektubun başında da yakıştı doğrusu! Hepimizin geçimi birimizin geçimi, hepimizin işi birimizin işi demektir. Adlarımızı ve sayımızı söyleyemiyoruz, kusura bakmayınız. Hepimizin de maşallahı var. Herhalde yeteri kadar sizi aydınlatmış olduk. Altından girip üstünden çıkarız İstanbul'un. Akşam oldumu da, tek tek gelip

bana hesap vermek zorundasınız çocuklar. Hepimiz affınıza sığınıyoruz, çünkü hepimiz ruhumuzu temiz tutmaya çalışarak, hergün toza toprağa bulanan dış görünüşümüzü biraz olsun göze hoş gelecek hâle getirmeyi amaçlarız. Bu cümle iyi başladı, sonu umduğum gibi olmadı. Orada ötüp durma, beğenmediysen, Çok Sayın Beyefendiye iki cümle patlat. Kestane mevsimi gibi hüngürdeyip dururum karpuz çuvalını sırtlayıp yekindim mi. Reis, bu cümleyi beğendin mi, ha? İkinci cümlemi sonra teslim etmeyi oylarınıza sunarım, sevgili arkadaşlarım. Herşey çıldırdı, biz akıllandık, ha, ha! Arkası gelmeli bu cümlelerin. Gömleğimi yıkarken İstanbul serinler, çünkü her güzel kadın benim için İstanbul demektir ve her güzel kadın da görülür görülmez kalbimde yerini alır ki şimdi pencereden gelen rüzgâr o fotoğrafın bilmem kaç bininci baskısıdır.

Çok Sayın Beyefendi,

Hiçbirimiz buralardan değiliz ama hepimiz de buralılardan daha da buralılar olduk. Niçinini şöyle arzedeyim : çocuklar, iki nokta koydum ki, herkes gelip kulağıma birşeyler üflesin. İt nasıl dolaşırsa hemen hemen bizim dolaşmalarımız da öyledir, sonracığıma it gibi dalaşmada üstümüze yoktur. Var diyenin şu koca sokakta alnını karışlarım. Ayakların dilinde lap lap eder öfkelerimiz ifâde edilirken. Kolay mı? Şu Yeşildirek'ten Kocamustafapaşa'ya gidip gelmek ne ki; bir de rüyamı sor hele, Pendik'e kaç kez gidip gelmişimdir, hem de koşa koşa, su ya da kara, farketmez benim için. Rüyalarla yaşıyoruz, Çok

Sayın Beyefendi, günde üç somunla mı idare ediyoruz sanıyordunuz bizi yoksa? Beşeriyete bıçak atma zamanı : yoksul rüya görürken zenginler uyanıverirler ânîden : a c ı b a ? Arkadaşlar, harfleri tek tek yazdırdım, tamam mı?

Hepiniz çok sağolun.

Mektuba açıklamayı koyalım ki, birgün bu kitap başka yerlerde de okunurken bizim nasıl büyük düşüncelere sahip olduğumuz görülsün de, iyi bir nâmımız kalsın bâri şu sürahi biçimli yeryüzünde!

Her dinden, her dilden, her renkten garibanlar ve bitirimler elele verdiklerinde dünyamız ... çocuklar bu cümle sloganlı mı bitsin yoksa alttan mı alalım?

Uzun süre düşünürler yâni garibanlar ve bitirimler düşünmeye başlamayagörsünler maç daha bitmeden düzinelerce gol atılmış ve hepsi de lamba gibi çatala takılıvermişlercesine.

... dünyamız diyorduk, Çok Sayın Beyefendi, keskin bir makasın ağzına dönüşür, kötülük mü, bir tırt, atılır, kesilip.

Zulüm de öyle.

İşkence de.

Bizim gözümüzde maddîsi de, manevîsi de bir : kazınacak; son bulacak.

İlâhî sınırları geçmek yok.

Özgürlük efendi gibi : başım gözüm üstüne.

Evet, söyle bakalım : çok etkilendim ben : gözyaşlarını çay bardağına koy, şimdilik.

Yüz bulursak size daha çok yazarız.

İçimiz kocaman kapalı kasa.

Aman, Çok Sayın Beyefendi; aslında biz bitirimler ve garibanlar büyük hüzünlüleriz.

Kimsiniz, nasıl bir insansınız, neredesiniz, bilgimiz yok; olsun; unutmabeni çiçeği getirmişizcesine selâm olsun bizlerden.

Gökyüzü fırfırlanır
zîrâ bitirimler
ve garibanlar bunlar
(Künyeleri)

YAA! TABİÎ, BİR DE KEKİK KUŞU VAR

Paranın darağaçlılığı.

YAZDIRILIŞININ DA AYRINTILARIYLA BELİRTİLMESİNE ÖZEN GÖSTERİLEN İKİNCİ MEKTUP BU DA KÜNYELERİ : BİTİRİMLER VE GARİBANLAR

Evet, postahaneye sen götürmüştün değil mi mektubu? Dün ne konuşuluyordu biliyor musunuz? Yalnızca bizimki değil, gönderilen bütün mektuplar 'Almadığım Mektuplar' diye yayımlanmış... ayıp be... insan utanır. Reis, bir önerim var. Kaç ay oldu bizim mektup gideli? Ne sekizi Deve Dikeni, dört ay olmadı bile. Ben Kaz Kulak'sam eğer, adım gibi biliyorum ki beş ay yeni doldu.

Reis Bey!

Söyle, Pos Bıyık!

Bu mektupta sıkıntı pompalayalım. Hem açılırız, hem de ... söyle... diyor ki, Reisim bilir, iyi olmaz sonu. Bütün sonların içine... ha, ha!

Bu gidiş avlandırmaz bizi çocuklar. Mektuba başlayabilmeliyiz ki, kendimize gelelim, mavi kalemi ve kâğıtları getirin bakalım.

Almadım sözü sinek gibi vızıldayıp duruyor burnumun ucunda. Bu mektubumuzu da 'Almadığım Bir Mektup' diye yayımlarsa... Bu defa zincirlere bağlayarak elden teslim edelim. Kabak Çekirdeği, bir lâf ettin, güzel de lâf oldu da, gerçekleştirilmesi

olanaksız! Adam ortada hiç görünmezmiş. Ya Reis, bu adam hiç yürümez mi? Gören olmamış mı hiç? Ne var bir de biliyor musunuz? Herkes bir adres yazıyor, nasıl bir adres yazarsan yaz, gidermiş, bulurmuş. Ustura Kutusu! Emrin olur, Reis. Ben derim ki, mektuba başlayalım, adres işi inandırıcılığını iyice yitirirse, hepimizin kanısı da bu noktada toplanırsa, biz de bunu bastırır, elden, gördüğümüze veririz.

İnsanlık nâmına bir özveri gerekirse, elbette esirgenmez. **("Elbette esirgenmez" sesleri Mahmutpaşa'dan Sultanhamam'a doğru sel gibi boşanır.)**

(Sesleniş)... cümlemizi değiştirmek isteyenler, istemeyenler?

İsteyenler kazanmıştır.

Sen niye istemedin, Bıçak Sapı? Reis, bu iş yaş. Sık değişiklik iyiye alâmet değildir.

Taş yerinde ağırdır. Hop!Hop'unu sevsinler Bıçak Sapı'nın.

Kısaca 'Beyim' yeter.

Beyim,

Üç çarpı üç dokuz eder diye bir cümle kuracaktık. Vaz geçtik. Hernekadar cümle yazılmış izlenimi veriyorsa da, başka türlü bir cümleydi kafamızdaki.

Kafamızın içi karışık yâni, Beyim. Bâzan o kadar yalnızlaşıyoruz ki, ben kendi payıma dayanamaz noktaya geldim mi, gidip Süleymaniye'nin minarelerinden birine sarılıyorum. Öyle bir dakika, iki dakika filan sanmayasınız, çok çok fazla süre;

bakın, geçen gün ne oldu, Beyim, 'Ulan', dedim kendi kendime, 'gebermezsin ya; gevşetme kollarını; yiğitlik işte bu!' Karnımı üşütürüm diye de korkmadım değil doğrusu. Dilimle bu esnalarda da, O kabul etsin, epeyce biriktirdim. Ne yapayım, sık sık dua edemiyorum, biriktirip biriktirip günlere bölüyorum. Reis Beyefendi! Söz zât-ı âlinizin.

Fakir, Ustura Kutusu'dur.

Dünyanın en dalgın bitirimi, özet olarak.

Söz Kabak Çekirdeği'nde : çok afili konuşurum sanırlar ya, gene de kelimelerin insan dudağıyla iffetli ilişkiler kurmasını dâima öne çıkarırım. Saygılarımla.

Beyim,

Bizim yaramazlar sahneye fırladıklarında geriye çekiliyorum ki, yumruk atmayı öğrensinler. Sözden daha etkin yumruk olabilir mi? Dişimizi sıkarız, sıkarız; bir de, ağzımızı açtık mı, o artık yumruktur. Bunu, sakın ha, kötü söz olarak algılamayasınız; hayır, bin defa hayır; bir bitirime özgü sarsılmaz kabadayılık erdemliliğiyle konuşuyorum, hiçbir bitirim küfür etmez. Fakat, gerektiğinde de, bir çuval kırmızı biberin yüzüne boşaltıldığı adamın alacağı hâle benzer duruma da getirilir hasım tarafı. Söylenir ya hani, dirhemini yiyen iti kudurtan zehir olurmuş eskiden; işte, o zehirden kat be kat ağır ve imha edici cümleler yapmakta ve düşmanın önüne bırakmakta da, gerekiyorsa, elbette geç kalmayız, şahbazlıkta üstümüze yoktur.

Şakamızı hoş görürsünüz inşallah, bir daha oku bakalım orayı yanlış mı ne ferah günlerimizde konuşurken uzatarak mı söyleriz çocuklar inşallahı burda da öyle mi yapsak hepimiz onayladık bereketli bir ifade olsun inşaallah, sizin meslek mi zordur, Beyim, bizimkisi mi?

Konuş, Gizli Güç, konuş!

Garibanların, bitirimlerin hepsi erimiş, ben çıkmışım ortaya.

Kabadayı kaşımdır.

Berduşları omuz başlarımda dinlenen güvercinler kabul edelim, lütfen.

Konuş, Gizli Güç, konuş!

Susmamızda ayrı bir güç var.

Konuş, Gizli Güç, konuş!

Kahrolsun İblis!

Yaşasın Cebrâil!

Gökyüzü fırfırlanır
zîrâ bitirimler
ve garibanlar bunlar
(Künyeleri)

SERSEM SEPELEK BİR 'AH!' ; FAKAT, BIRAKMAMIŞ ÜNLEMİNİ

Avrupalılaştırılınılanalamadıklarımızdanmısınız mı mı?(*)

↓

Aaa!

↓

Bir İNSAN kalmış burada hâlâ.

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok :
Avrupalılaştırılınılanalamadıklarımızdanmısınız mı mı?

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN DEVAMI
4

Olay yerinden çok uzak bir semt pazarında, meyve satıcılarından biri, 'Biri diyor ki' diyor yan tezgâhtakine, '"Hep aynı adammış." başka gazetede okumuş.' Yan tezgâhtaki de, 'Aynı adam olmasından mı yanmış yâni teller? Haydi ulan sen de! Türkü söylemiş diye tel tutuşmuşmuş mu?' Biri tekrar diyor ki, 'Farklı hikâyeler herzaman olmuştur hayatta. Benim lâfım senet yerine geçer, anladın mı?' Yan tezgâhtaki de, 'Ben inanmıyorum; ama, bu kadar insan bu türküden yangın çıkmış diyorsa, bu yangın çıkmıştır.' Biri tekrar, 'Al bakalım şunu da : adam türküsünü söylerken de, dâima sesi ateş saçarmış etrafa. Yoksa bundan mı çıkmış dersin?' Yan tezgâhtaki, çürük meyveleri önündeki tenekeye bırakırken, 'Feylesofluğum tutsun mu, ha? Hepimiz, tenekedeki şunlarız işte, yuh!'

Maça girmek için stadyumun kapısında, kapının açılmasını beklerken, üniversite öğrencisi, köfte ekmek satıcısına parayı vermeden dedi ki : 'Bak, et kokmuşsa sonra sen bilirsin. Sesten telefon kulübeleri yanan bir ülkede, köftecisinin hâline bak. Eylemin yöneten ruhu, nerdeysen çık meydana!'

Bir TV kameramanı : 'Şu camda bir defa (Sesi çıkmıyorsa da içinden geçiriyor) görünmüşsünüz n'olacak? Lütfen, rahat çalışabileyim. Hem görmedim yangını diyorsunuz, hem dumandan ortalık görünmez oldu diyorsunuz? Yangın olmayan yerden dumanın çıktığını nasıl söyleyebilirsiniz? Peki, o sesi görenler kimler?' ("Beyefendi! Beyefendi!" sesleri yükselir. "Sesi görenleri de ilk defa sizden duyduk doğrusu!")

Yakında açılacak sergisine hazırlanan bir ressam dedi ki : 'Bir de öyle söyleyenler yok mu, sinirlerimi fırça gibi elime alıp... yahu, tamam ses'in de kirlenmesini belki anlarım da, telleri nasıl tutuşturduğunu, kulübelerde yangın çıkarabildiğini anlayamıyorum... adını da koyan yok; musibet deyin şuna kısacası... çok olmuş... üstümüze çöken bir belâ... bir de anlatıyorlar ki inana inana ... su da yanarmış durup dururken böyle giderse..ee, yeter; hepinizin belâsı hepinizsiniz... (Kendi kendine) İyi de ben nerdeyim? Yoksa... ha, birşeyler olmasın? Karıma bugünkü bunalımımı anlatmayacağım, geçen gün öyle olmuş ya, bir dâvasında tanıkları yanlış sunmuş mahkemeye.'

... sabrı da sürme niyetine gözlerine çeken Doğu kızlarını gördün mü sen hiç? Seni derin düşüncelere dalmış ..... nesnenin katışıksız özünü kavramak için insanın yoğun ter dökmesi ... hangi ş....şelâle.....hançerbiçim tabanları var kimi dağa dayandı mı dağ esnermiş eskiden; yiğitliği anlata anlata bitiremezlermiş gece yatısına gidilen akraba evlerinde, Doğu şehirlerinde..... evet, yaa... gizemli karakterini derinleştirebilmişlere her çağda, her ülkede gereksinim vardır, elbette. Her gün hayatı, bize şu ânda bağışlanmış bir armağan gibi görebilirsek..... tatlı dilli sabahların hiç doyumu olur mu ki? Uyanırken gözlerinden dünyaya saçılan serçeleri Güneyin incir ağaçları karşılamak için yollara düşmüşlerdir şimdi... şimdi : senin soluk alıp verdiğin her lahza benim için : şimdi : bilir ki insan, o zaman, her gece mutlaka sabaha ulaşır; erir demektir bu da, her karanlık, sonunda.... sen gökyüzüne baktın mı hava katmanları bir çalkalanır ki mutluluktan, biliyor muydun bunu? Karanfilî saçlarından ilk güneş ışınları geçerken hele de..... canım bak; vazgeçilmezleşen, başka türlü olamazlaşan Düşünce Bağlılığının hâli daha başka tabiî.... bu tutkulu kavga daha başka tabiî.....hayatın boy atan sesi gibi olmalı zaten hakikî aşk dediğimiz öyle değil mi..... yoksa bozkırı kırar geçirir kuraklık... tek damla ..... yağm....u....ru... bile hakedemeyebiliriz..peki...bunun sonunda....

KATI BİR YILDIZ TABAKASIYLA KILIFLANMIŞ DUVAR AYNASI ÇERÇEVESİ

Üslûbu ağır bir zamanın içindesin.

(Aranır. Bu ses nerden atıldı buraya?)

Sesin ayrışan parçalarının tekrar tekrar birbiriyle çarpışmasından ortalık iyice karışmıştır.

(İtilip kakılmanın yarattığı bunalım hâlini üzerlerinden atmaya çalışan hayli bir insan var.)

Anlamanın, anlatmanın denektaşı : Karşı Şarkı.

(Heryerde söyleniyor.)

Simgesi şimdi : dikkatin : kâh bağırarak, kâh dudakları oynatarak.

(Arada : ilerleyen sükût da her dalda.)

Kofu kov! Kofu kov!

(İçindeki mesafeyi belirlemeye çalışan çalışana!)

TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM BİRİNCİ, İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ MEKTUP OLAYINI ÖĞRENEN BİRİNİN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM ÜÇÜNCÜ MEKTUBU

Sayın Bay,

Bu mektup öyküsü de gide gide bir serüvene mi dönüşüyor yoksa? O mektupları yazanı görmedim ben, tanımam da; tanıdıklarımdan birinin, benim tanımadığım tanıdıklarından birinin tanıdığı tanışırmış da, ona söylemiş mektuplar yazan kişi; 'Sinir oluyorum.' diye de eklemiş, 'Tarihi Konmamış Ve Almadığım Mektuplar' adıyla yayımladığınızı duyduğunu söylemiş; 'Nasıl olur?' diyormuş 'ben tarihini yazdığım halde "Tarihi Konmamış", aldığı halde "Almadığım Mektuplar" diye yayımlar mektuplarımı?'

Tanıdıklarımdan biri dediğim de bana epeyce sonra dedi ki : 'Ben tanışacağım o kişiyle. "Dünyayı avucumun içi gibi biliyorum; daha, çok ilginç mektuplar yazacağım, biraz sabırlı olun." demiş ya da buna yakın birşeyler söylemişmiş. Mektuplarım yayımlanıyor diye de seviniyormuş, bu da yüzünden okunuyormuş.'

Sayın Bay,

Doğrusu ben ne gördüm, ne de başka bir yerden duydum böyle yayımlanmış birşeyinizin olduğunu. Acaba o kişi, yayımlanmadığı halde yayımlanmış mı görmek istiyor mektuplarını?

Hem sonra, affedersiniz, bunlar beni niçin ilgilendirsin ki?

Böyle söylüyorum ya, öteyandan, herşeyle ilgilenmek de gerekiyor tabiatıyla. Ne olursa olsun, ilgililik sorumluluğa doğru alır götürür bizi. Ee, kötü mü bu da? İnsanın, bugün insanlığını hissedebilmesi, ancak sorumluluk alanını elden geldiğince genişletmesiyle mümkündür diyorum, yanlış mı bu düşüncem?

Öfkenin yüce duygular çerçevesinde dışavurumudur bence sorumluluk. Hemen, birinci mektubumdan bir alıntı yapacağım buraya : 'Öfkemizin çarçabuk geçivermesine de tanıklık yapmak istiyoruz. Cürmümüzün tanığıyız yâni.' Buna, onikiden vurmak denir, Sayın Bay, çok belirleyici bir cümle; buyurun, işte : bugün, sorumluluk duymayan insan cürüm işlemektedir. Yâni : câni.

İnsanlıkla bütünleşebilmenin de başka bir yolu var mı?

Temel taşlarını yerinden oynatmadan mümkün mü devrilmesi karanlığın?

Ben sorumluluk duyuyorsam insanlığın konuşlandırılışından, çelikten sinirlerle, karanlığın temel taşlarını yerinden oynatmaya başlıyorum demektir.

İnsan, hele bir de, yüreğinin doluluğuna emin olursa, o süreçte, eylemi bir üst aşamaya sıçratmak çok kolaylaşır.

Daha da azıtan cümleler yazmak istiyorsam da, şu ânda bulunduğum yerde gürültünün karabasanı, gözümün önünü görmez ediyor, inanınız.

Bu cümlemden sonra, nasıl oldu bilmiyorum, bir umut doluverdi içime : tahammül de elbette deneye deneye birikir, depolanır içimizde.

Taksitsiz, peşin esenlik dileğimle.

(Adı,
Soyadı,
İmzası)

O BANA A –UZUN OKUNUR BİTİŞTİREREK– 'İT' DEDİ

Arıyor ya biri durmadan, bu da tepkisi sesini duyanın.

'Demedim.'

'"İt!" dedi bana.'

'"İt" mi dedim?'

'Dememişmiş!'

'"Kimliğim bana âit." dedim. "Ne karışıyorsun sen? Ben kendi kendim olacağım." dedim.' **(Bu satırların yazarı diyaloğun arasına girip ekleyiverdi : 'Hayat bize çok kapsamlı bir bağıştır.')**

Dedim, diyen sürdürüyor konuşmasını :'Hele şu Âit'i bir daha söyle bakalım : aa diyorsun, şaşırmış, bitiştirerek okunması gerekirken –tabiî A uzun okunarak– it'i ayrı okuyunca da "it!" dediğimi çıkarıyorsun sana.'

Âitçi içinden şunları da geçirmiyor değil : 'Onun "it" dediği benim asıl. Bana "it" diyor eminim. Bal gibi bana diyor köpek! Çoğu hâlde, sinirimize basanlara, "İtlik yapma be!" demez miyiz? burnunu sokup ortalıkta birşeyler de karıştırıp duruyorsa hele de. Ben de ortalığı karıştırıp duruyorum onun gözünde. "Kimliğim bana âit." dedim mi, sinirine basmak ne kelime, boğazına sarılmış oluyorum onun. Yâni, öyle değil mi?

Beni kimliksiz bırakanın o olduğunu, beni onun maymuna dönüştürdüğünü ifade etmiş olmuyor muyum? Doğrudan o olmasa da, o değil mi işte bu da? Kimliğimi ruhumdan, omuriliğimden kazıya kazıya aldığı için sürdürmüyor mu bu oyununu? Kimliğimi istemiş olunca da, masanın örtüsünü çekiverip ortalığı birbirine katacağımı sanıyor.'

↓

Dere gibi ter : derilerine saplanmış 'şablon' parçalarını çıkarmaya uğraşanlar, uğraşanlar... Bir cümlenin âsi bakışı kanını fokurdatsa da, yazar, kalemini sağlam tutmalı : sesin rengi en güzel infilâk.

YAZDIRILIŞININ DA AYRINTILARIYLA BELİRTİLMESİNE GENE ÖZEN GÖSTERİLEN TARİHİ KONMAMIŞ VE ALMADIĞIM ÜÇÜNCÜ MEKTUP
KÜNYELERİ : BİTİRİMLER VE GARİBANLAR

'Demek Kitap çıkmış?' : Bıçak Sapı kıs kıs gülüyor Pos Bıyık'a bakarak.

'Hiçbir kitapçıda yokmuş ki!' : Pos Bıyık'ın dumanı Taksim Alanını kapladı.

'Reis bizi kahvede bekliyor.' dedi Sabır Cevheri.

Kolkola yürüdüler.

Deve Dikeni geldi.

Reis : 'Kaz Kulak nerede?'

Kabak Çekirdeği de girdi içeri.

Mavi kalemle, kâğıtlarla, zarflarla Ustura Kutusu göründü.

'Evet.' dedi Sabır Cevheri 'Bugün iyi bir döşenelim. Diyelim ki : sen fırıldaksan, dubaranın bin türlüsü vardır bizde.'

'Anasından doğmuş mu kafakola alacak bizi daha?' : Reis odayı sevince boğdu.

(Dört saat sonra oluyor bu dalganın yayılışı.)

'Çocuklar' dedi Reis, 'mekân insanın zamanını mühürler. Yâni, mekânda ancak zamanı kavrarız. Yâni, ulan bu yâniden de çok hoşlanmam ya, telâffuz etmeden de günü geçiremem. Bitirim, bu ince ayarı, mekânla zaman arasındaki girinti çıkıntıyı demek istediğimi muhakkak kavramışsınızdır, oldu, zihnine tam yerleştirdiği vakit Reisliğe hayli yaklaşmış sayılır. Reis demekse, özetle, elması altına mıhlamaktır. Deve Dikeni, gülmeyi yarın sabaha bırak; çünkü, sekiz dokuz sularında ona çok gereksinim duyacağız.'

'Ne bileyim, yoksa efendime söyleyeyim, herkes birbirini bir duvara doğru mu iteleyip duruyor ne?' dedi Sabır Cevheri.

Reis kızdı : 'Palamar atmadan iskeleye fırlama.'

Kaç dakika doldu.

Saatler üstüste yığıldı.

Günler bavullar dolusu.

Haftaları kayıklar taşıyamadı.

Yeşilköy Havaalanında, yirmi birinci yüzyıla birkaç yıl kala uçakların biri kalkıp biri iniyordu da yetmiyordu sefer sayısı ayları yıldızlara yetiştirmeye.

Mavi kalemi, kâğıdı Ustura Kutusu'ndan alıp, 'Bıçak Sapı, başla hele.' dedi Reis.

Beyim,

Motor bir öksürür, sonra içini çeker, şoför de ardarda gaza basınca ulur ya, biz de o noktadayız işte şimdi. Size bunu yazarken, dünyanın bütün bitirimleri, garibanları arasındaki bizlerden başkalarının farkedemedikleri platinden daha sağlam özel kabloların içinde devinip duruyoruz. Herşey, bizler için, dünyanın heryerinde, düşle gerçek arası bir pozisyondur. Bizim, ilk görünüşteki pozumuz da bundan ileri gelir.

Meslekî kariyerimiz gereği, özel hayatımızdan konuşmayı pek sevmeyiz.

Dâima havalı yürümek asal görev kapsamındadır. Yüreğimiz çünkü temiz havalıdır da. Doğruluğun hâmisi diyebilirsiniz kısaca : Bitirimin tek dünyalığı da bu ya.

'Köfte gibi bir sigara sardım. Buyur, şunu. Âfiyet olsun.' dedi Reis'e, Pos Bıyık.

Bu duman gitti New York gökdelenlerine bile takılmadan geri geldi Yeşildirek'e.

"Hayâl kurmada kimse bizden önce soluklanamaz!" sesleri Yenikapı'nın lodos şıkırtılarına karışıyordu.

Sonsuzluktan gelen trenlerle gene Sonsuzluğa döneceğimizin bilinci ışık olur karanlığımıza senfonisini bir kez olsun ömründe duymamış, kana kana içmemiş insana yuh olsun diyoruz, Beyefendi, izin verirseniz.

Onu da belirtelim, Beyim; mektuplarımızı yayımlasanız da, yayımlamasanız da vız gelir bize; bâzan, ama çok ender, bulutların üzerine çıkar, seyrederiz Âlemi.

Siz de kim oluyormuşsunuz bizim için ki!

Mademki hepimiz için yeryüzü bir bıçağın sırtı gibi keskin bir zemindir, biryerde Evrensel Yazgı Ortaklığımız da var demektir.

Ne olursa olsun, elinizi sıkmak isteriz.

(İmza
İmza
İmza
İmza
İmza
İmza
İmza
İmza)

CÜMLELERİN ORADA TERLEYİP DURMALARI NE İSE FAKAT BİR DE UFALANARAK DAĞILMALARI YOK MU İKİ NOKTA –YANYANA DEĞİL ÜSTÜSTE– DONUP KALDI

Herşeyi sürükleyen deli bir su gibi akıp gidiyor zaman : gece-yarısı, çoktan gerilerde kaldı. Gürültü, yuvarlana yuvarlana geldiği için bana kadar –ne zahmetler!–, artık bu saatlerde, gümbürtüye dönüşmektedir.

Lak.Lak.Lak.

Hort.Hort.Hort.

Birinci ye (y) : yalama.

İkincisi : yalaka.

Yağcıyla yavşak arasında üçüncü.

Ve gecemin müsâdere edildiğini algılayıverince, kılıçsı bir ayak oyunuyla sıyrılmasına sıyrıldım da, hani daha esrarlı olmasını sağlamak için resimde dumanlı teknik kullanılır ya, birden, odada, "Âdil ve Eşit Bölüşüm!" diye bağırdım.

Sesim, doğrusu, uyuttu beni.

TELEFON KULÜBELERİ YANGINI ÜSTÜNE ÇEŞİTLİ GÖRÜŞLER VE BULUNAN KİTABIN OKUNABİLEN KISIMLARINA GÖZ ATIŞIN DEVAMI
5

'Balerinim diye katılmayacak mıyım tartışmaya? Arkadaşlarımdan birinin dargörüşlülüğü işte! Baleyle yat, baleyle kalk, iyi vallahi. Hayatın içinde değil miyim ben ki? Her tartışma baleye de katkı sağlar bence. Yangın olayı küllenmeye başlamamış mıymış, konuşacak yeni birşey kalmış mıymış? Büyük dayım "Çok kötü koku çıkıyor." der durur ya, Telefon Kulübeleri Yangını da o kokulardan bir tanesi olmasın? Şu derinlikçi aydınlar uzun uzun tartışıyorlarmış : ses kirliliği yangın çıkarır mı, çıkarmaz mı? Dahası da var, söyleyeyim mi? "O sesi gördüm." diyenleri tanıyorum ben. Doğrusu artık buna, kahkahanın ötesinde bir gülme gerekli. Ayol, çıldırma hepimizi önüne katmış bir yerlere götürüyor da haberimiz mi yok? : ılık sütünü içerken, elindeki küçük havluyla terlerini siliyordu : sabah egzersizini bitirince : adını açıklamak istemeyen bir balerin.

'Bu Ses olayını ancak şehirli algılayabilir. Daha doğrusu şehirlilik iliğine işlemiş biri demeli. Çünkü, her şehirde oturan kimse, şehirli mi sayılır hemen ki? Sesin kirlenmesi çok ince bir durum. Birikimle algılanabilir ancak bu da. Su katılmamış bir şehirli olduğumu belirtivereyim hemen. Yanlış anlaşılmasın, bir çırpıda denklemi çözüverdim demek istemedim, estağfurullah. Herkes gibi ben de uğraşıyorum, didinip duruyorum; zor tabiî. Niçin güçlük var? İçiçe girmiş simgelerle boğuşmak gerekli. Bir ülkenin güdümleniş sorunsalıyla bağıntılı da olabilir Telefon Kulübeleri Yangınının ortaya çıkardığı "Nedenler yumağı" ve "Niçinler yumağı"; belki de bunların hepsi. Niçin olmasın ki? Ses, sâdece bir "durum"da, bir "yer"de kirlenmez, daha doğrusu kirlenemez ki; herşey kirlendikten sonra, kirlenmemiş hiçbir şey kalmadıktan sonra başlıyor sesin kirlenme süreci; ses de ne yapıyor o zaman, yok etmek istiyor herhalde artık kendi kendini; ne yapacak bu durumda; ateşe dönüşecek ses. Bu sesin acısını şehirliden başka kim hissedebilir, soruyorum size? Aaa! kimse kalmamış, gitmişler mi diyeyim, kaçmışlar mı diyeyim; epeyce toplanan vardı şurada. İnsanın kendi kendisiyle konuşması da zaman zaman hiç de fena birşey değil herhalde.' : ayaktaydı da oturdu sıraya; gazetesinin arasındaki deftere bir de yazmaya çalıştı söylediklerini : 'Şehirli söylediklerini not eden insandır da.' sesiyle yürümesine sevindi : Şehirli Biri.

....biliyorsun da, ben gene de vurgulamak isti.....y.....o.....rum. Günler... ürpermemek elde mi? Âdeta, bütün bir hayat, hiçbir günü yitmemecesine, perdeye yansıyacak, karşımızda da bir perde olacak, sinemadaymışız gibi bakacağız. Yitirdiği bir günü insan bir daha nasıl bulabilir ki? Benim anlatmak istediğim bu değildi. Ne denli tekdüzelik içinde geçerse geçsin günler, insan her defasında gene de bir yeni keşif yapabilir.

Üzerinde durmak istediğim nokta buydu. Herhangi birşeye -bildiğimiz, daha önce gördüğümüz birşey diyelim buna da- ilk kez görüyormuşuzcasına bakmak bile bir yeni keşif olamaz mı? En azından tınısı değişmektedir hayatın her sâniyede, hatta daha da az bir zaman içinde..... betonların çılgınlaştırıcı dışavurumlarını bir belâ olmaktan çıkarmanın bir yolu da, yöntemi de yeni fetihlerle aşkınlığımıza açılımlar kazandıracağımız inancı olabilir... Mûcizelere kendimizi hazırlamak gibi birşey değil mi bu da? Tabiî, tabiî insan kapasitemizi yükseltmeye de olağanüstü çabalamalıyız.... kimi şeyler de insanın yazgısını hızlandırır....yolun yarısında duramayacak kadar ciddî ve kararlıysa..... Bir sınavdan geçiyor insan, yaşarken, bu muhakkak... o özel sesi duysak da duymasak da, bir marş söylenmektedir adım attıkça... Varoluş Marşı...kimse daha yazıya aktaramamış bunu. Çünkü....hiç mi hiç hesaplanamaz ... imkânsız ...bir elektrik akımı yüklü ....sanılıyor ...söylenmektedir derken de şunu demek istiyorum herhalde...dilimizle söylenmiyor da.... zamanın marşı belki daha çok... hani o.... zaman ... o sihirli ip durmadan başı sonu belirsiz uzayıp gidiyor ya...onun marşı ... belki... hayatın mihenktaşına da bu adımları atarken dokunulabiliniyor ya...

KALBİNİ DİNLİYORUM ORTADOĞU'NUN

Uzak dağ silsilelerine bakan mazgalların yanındaki iri taşa azılı cümleyi(*) ne zaman bağladığını bir ânda anımsayamadı. Bu cümle mutlaka alınıp demir ocağına götürülmeli, ehlileştirilerek cümlenin yeni hâlinden uzun menzilli silahlara mermiler üretilmeliydi.

Belleğini arıttı.

Büyük bir özen ve duyarlıkla.

□

İnsan hedefe uyarlanırken aşk da genişler; derinlik eksikliği de belki ancak böyle giderilebilir.

Herşeyi evrensel yalınlıkta görmek için bir adım daha atılmalı : **Hazîne**ye doğru.

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : azılı cümleyi.

KAÇIRILMIŞ BİR TRENİ YAKALAMAK GİBİ

Baktım da, gardını alarak nur saçmaya başladı kavram :
Direnme, dedim
bir daha, dedim
dedim
dedim
dedim
dedim
Direnme, dedim
dedim
dedim
dedim
dedim
(unutmadım noktayı kalemi kâğıdın üstüne bıraktım söylüyorum hâlâ)

Cezayir'e, Akdeniz'e, Ortadoğu'ya : top bâzan yerden sekerek savunmayı şaşırtır.

Her yazar, mutlaka, içseline eklemlenmek zorundadır.
Çünkü taktik, cümlelerin tiklerinde; ama, strateji, dibinin de dibinde : edebiyatta.
Bir de : sabır arenada mevzî kazandıkça yazı ilerler.

(Burcundan aşağılara bakarken, yapraklı sebzelerdeki sağlığı düşündü.)

KAVİSLİ BİR DALGANIN

Üstünüze gelip gelip vurması : bu gürültüyü boğmanın, şu ân-da, en emin yolu, Kapalıçarşı'da üç bin iki yüz dükkân olduğu-nu düşünmektir : kalkıp Kapalıçarşı'da yürümektir. O cıvıltıla-ra katılmaktır : Mahmutpaşa'ya doğru inmektir. Odanın için-de.

Kâmil bir gülüşe hasretim.

Basmadan yürünür mü? Yumurtaların üzerinde yürüyeceksi-niz; kırmadan tabiî, 'Duygularımızı aşkınlaştırabilecek miyiz?' diye diye bir de, alımlamaksızın akıp giden günlerinizin acı tor-tularını yüreğinizde sımsıkı koruyarak, hiç zâyi etmeyerek.

Lût Derslerine bu gece iyi çalışacağım.

Çile çekilmeden de, herhalde, kavramların sahici ağırlığı orta-ya çıkmaz. Kuşkusuz, ya yokoluşa götürür insanı, ya da ken-dine getirir, çile. Şansa kalmış!

Kıyısı.

Serinliği.

Kudüs'ün gölgesi düşmüş Akdenizli Âşık.

SINIRLANDIRILAMAMIŞ 'ADIM ATMA İŞTAHI' : MECÂZÎ ANLAMLARLA YÜKLÜ, DERİNLİKTE, YEPYENİ BİR YÜZ VAR GİBİ

Bir daha bakıyorum : daha sabah olmadan.

Oldu belki de.

Ne ki, güneşin oradan ne zaman kalkacağını(*) kim bilebilir bu sıralarda? Dağlarda ağırlanıyorsa eğer, bekle babam bekle!

Kimi günler, hep geç gibi herşey bâzan : ne ki, bütün aynaları yürüyeceğim diye inat ediyorsanız, yeni doğmuş bebekmişçesine üzerine titreyeceğiniz bir yazının doğum sancıları çoktan başlamıştır bile : tek öngereklilik kalemi elden düşürmemek.

"Köprüleri yıkmadan yol alınmaz" fişek gibi fırladı ileriye; birini beklediği kesin (Hâlis muhlis bir SES) dönendi bir süre; iki kez dolandı çevresini kürenin; siz siz(**), engele uğramış irâdenizi, hiçbir şey olmamışçasına kalemin yanında gözcü bıraktınız mı?

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : kalkacağını.
(**): Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : siz siz.

Kâğıtların gülümsemesi, ya peki, Akdeniz'in sıcak sularını ergimiş düşlerle karıştıra karıştıra Cezayir kıyılarından Afrika'ya çıkarıyorsa bir de?

Hiç kuşkusuz : yazmak : aynızamanda bir Hücum Komutudur da.

Yazı yazarkenki kadar İstanbul'u yakından görmedim ben. Hele de şu ânlarda : kendi kendimin ortakçarpanı ve de temeli : Sonsuzlukla sık sık gözgöze gelindiği için : geçmişin, hâlin, geleceğin tek bir gülde toplanışı gibi.

İstanbul : insanın, yaradılışını en iyi, en sağlam gerekçelendirdiği yer : Mekke'den, Medine'den, Kudüs'ten sonra.

BİR YOKUŞUN KÛFÎ YERLEŞİŞİ GİBİYDİ HARFLERİN ARASINA : KÂĞIDI ÖRSELEMEDEN KATLAMIŞTIM

Güneş bir ikindi sonu güneşine evrimiş, saçlarını tarıyor baktım ki; büyük camlı kapının anahtarını çevirirken, uzak yakın birçok kamera çalışmaya başladı bile.

Edebiyat'ın yeri sanki bir gemidir ve ağır ağır batmaktadır sulara : gökyüzü de göz alabildiğine uzayıp giden kumsal...Pencerenin önündeyim; kanıyor cam da : şıp şıp şıp...

Birdenbire Akdeniz gibi.

Birdenbire Filistin gibi.

Birdenbire İstanbul.

Dışarıdan yoğun otomobil sesleri gelmesine geliyor ya iki ıssız sokağın kesiştiği köşedeyim âdeta.

Kırmızı biber acıysa çok yakar insanın ağzını.

Hayatı tatlılaştıran Acı Dersleridir.

TELEFON KULÜBELERİ YANGININDA İLK TUTANAK MÜSVEDDESİ

İlk bakışta tam açımlanamamışsa da(*) yığılık şeyler bu yangının olup olmadığı hususunda zihinlerde oluşan kuşkuları, içiçe duran soruları giderecek, aydınlatacak düzeyde görülmese, hatta bu düzeyden çok çok uzak olsa bile; olayın gerçekliğinden ziyâde olaya hayli değişik açılardan yaklaşıldığını göstermesi bakımından; bir ülkedeki maddî ve manevî sarsıntıların doğurduğu çatışmaların nasıl sürekli derinleşmekte ve içselleşmekte olduğunu ortaya koyduğundan; darmadağınıklığın ürküntü cangılında karanlığı gitgide yoğunlaşan bir olgunun o ülkenin kendi Tarih Süzgecinden, Eleştiri Eleğinden kendi kendini bir türlü geçirmek istememesinin trajikliğiyle boğuşmasını fon olarak hep arkada tutan; bu fona baka baka vurgulanmaktadır ki, Telefon Kulübeleri Yangını, şöyle veya böyle gerçekte olmuş olsun ya da olmadığı halde böyle bir yangın olmuş varsayılsın; kavranılabilmeleri, algılanabilmeleri güç mü güç gizemli durumlarınsa bir ülkedeki genelgeçer bakışaçılarına, değeryargılarına, kabuledilmelere, kabuledilmemelere karşı da

(*) : Doğrudur; dizgi, düzelti yanlışı yok : açımlanamamışsa da.

oluşabileceğini göstermesi bakımından, değinilen fon içi ya da fon dışı belki belki yeryüzü ölçekli öngörülere, önerilere, umutlara dair birtakım ipuçlarının en azından içeriğine değgin ilk harflerini ifşa edebileceği de düşünülebileceğinden; birçok açıklamaların, tanık ifâdelerinin hemen hemen ortak bir noktada buluştuğu; bu ortak noktanın da bir ülkede ses'in kirletilmesinden, ses'in âit olduğu insanın bile duyamayacağı o içiniçisesini yitirmesinden, ses'in yeraltına ve bulutların ötesine bağlı tellerinin devredışı kalmasından, ses'in kalplere gidip gelmesinde büyük güçlük çekmesinden bu yangının çıkmış olabileceği, yangın olmamışsa bile yangın tehlikesinin mevcut koşullarda köktenci bir yenikonumlanış görülmedikçe dâima sözkonusu olabileceği vurgusu bağlamında; herşeyden önce ses'in kirletilmesinde, ses'in âit olduğu insanın bile duyamayacağı o içiniçisesini yitirmesinde, ses'in yeraltına ve bulutların ötesine bağlı tellerin devredışı kalmasında, ses'in kaplere gidip gelmesinde büyük güçlük çekmesinde hangi etmenlerin hangi koşullarda ve durumlarda ses'in özünü etkidiğinin bütün ayrıntılarıyla irdelenmesi gerektiği; bu etkimenin, bireyin tuhaflaşışından mı, bireyin başkalaşışından mı, bireyin yozlaşışından mı, bireyin kabalaşışından mı; bir de bireyin, Tarihin Çöplüğüne atılması gereken **şeyle** mütemadiyen korkutuluyor olmasından mı; yoksa yoksa, insanı güdümleyen yapılanmanın insanın varlık gerekçelerine, insanın sınırsız ufuk özgürlüğüne ters düşmüş olmasından mı; yeni derinlikçi entelektüellerin çeşitli yerlerde bu olayla ilintili olarak açıklamaya çalıştıkları görüşlerine göre de, insan beyni, insan bilinci İlâhî Ziyâdan yeteri kadar Varoluş İncelikleri alamıyorsa genel sapkınlığın

acımasızlığını artırarak yeryüzünü tam bir anlamsızlık diyârı yapacağı endişesinin acaba hızlı hızlı heryere yayılmaya başlamasından mı; insan hayatı; elâstikiyetini ne ölçüde yitirirse, bir ülkedeki yıkımların da, köksüzleştirilmelerin de, dıştan yabanıl önerilerin ölümcül bir şablona dönüştürülerek uygulanışı sonunda ortaya çıkabileceğinin anlaşılabilirliğinin de işte bu köksüzleştirilme sürecinin kilometre taşlarını bir bir gün yüzüne çıkaracağı gerçeğiyle bağıntı kurarak; herzaman, her durumda, her konumda kendi kendini sorgulamaktan, bu sorgulama sonuçlarını da içselleştirerek yenileniş atılımı yapmaktan çekinen, korkan bir ülkenin hiçliğe kaymakta olduğunun dillendirilmesinin kaçınılmaz olabileceği kuşkusuz Yeryüzü Tablosunda okunabileceğinden; bu yangının gerçek olsa da, olmasa da titrek, ince, nârin, şeffaf, müstakim, yiğit, müstağni, yamasız, nişangâh, ak, yanık, dirençli, gizlenik, erekli gönüllerde umut meşaleleri tutuşturduğu hâlâ süren tartışmalarda, konuşmalarda, toplantılarda capcanlı olarak gözlemlenmekteyse de; bizce, tümevarım yöntemleriyle genele doğru gidilmesinin en uygun davranış olacağı bu kısa tutanakla belirtilmeye çalışıldı.

Sorumluluk Yüklenebilenlerin
Katılımıyla
Belgelendi

BİLEŞİMİN BİRDEN FIŞKIRMASI

Maraş : sürekli kâğıtta boyanan kuş. Boyası tamamlanan uçtu mu, yenisi oturuyor kâğıda. O mu bu da? Biraz benziyor da. Olamaz, hayır, bizim evin pencerelerine selam veren kuşlardan hiç biri değil bu kuş. Bu kuş şimdi burada oldu. Ne güzel ufuklardan gelirdi öncü kuş, haberimiz olsun da balkona çıkalım, diye; ardından da renk renk kuşlar; sesleri de mi farklı olurdu ne? Cennet de herhalde o ufukların az biraz ötesindeydi. Evimizde her sabah doğan güneşi, ben sonra hiçbir yerde bulamadım.

Maraş'ın güneşi Maraş'ta kaldı.

Tabiî, çocuk büyürken, güneş de çocukla birlikte boy atar : bir cebine sığdıramadı mı, ikiye böler, üçe, daha da olmazsa dörde böler güneşi : hiçbir parçasını yere düşürmemecesine.

Çocukluk, insanın, rüzgârla yarışmasıdır.

Hedefinden şaşmayan mermi gibi, kalbimde, Maraş yol alıyor, sonsuzluğa doğru.

TELEFON KULÜBELERİ YANGININDA İLK TUTANAK MÜSVEDDESİNE EK

Burada; şimdi, EK BİR mi demeliydik, yoksa belirttiğimiz gibi sâdece EK mi demeliydik, tartışmasına girmeksizin (Olayla ilgili bilgi verenlerin giderek artması; bir de, verilen bu bilgilerin değişik gözlemleri, değişik değerlendirmeleri, varsayımları içermesi göz önünde tutulacak olursa, büyük ihtimalle müsveddeye yeni ekler yapmak –belki de, epeyce bir süre sonra da, Tutanağı daha ayrıntılı yazmak– gerekebileceğinden;) müsveddede sanki unutulmuş gibi görünen çok önemli, olaydan sonraki gelişmelerin değişik bir fotoğrafı niteliğindeki olguya değinileceğine işâretle; tek karelik bu gökkuşağımsı fotoğrafta da, üzerinde hergün daha çok konuşulduğu gözlenen; sayfalarının birçoğu kopmuş, yanmış, kararmış olduğundan kalan kısımları güçlükle okunabilen bir kitap bulunduğu; görenlerin gözlerinin fal taşı gibi açıldığı, hayretin de

ötesi bir yere kendi kendilerini bırakıverdikleri bu güç mü güç hâli doğuran o kitabın adının, yazarının adının, baskı tarihinin, baskı yerinin, yayınevinin bilinememesi; kitapçılardan, sahaflardan, kitaplık uzmanlarından, kitap kurtlarından gelip görenlerin kesin bir açıklama yapamamaları; kitabın ebadı, kâğıdı, harfleri, satırların konumlanışı itibariyle de hiç görülmemiş, duyulmamış bir görüntü vermesi; kitap hakkında hayreti daha da çoğaltanı, kitabı o hâliyle yangından sonra enkaz arasına birçok kişinin gözleri önünde, dünyada hiç görülmemiş duyulmamış görünüşlü birisinin bıraktığını ısrarla söyleyenlerin çokluğu olduğundan; Telefon Kulübelerine dair herşeyin ağızdan ağıza değiştirile değiştirile anlatıldığı açıkça görüldüğünden; şimdilik, bu EK Tutanakla yetinildi.

Sorumluluk Yüklenebilenlerin
Katılımıyla
Belgelendi

YOLCULUK : KÂĞIDA DÜŞEN YENİ SESLER DEMEK

Doksan yedi nisanının üçüncü haftası bitti bitecek; Kurban Bayramının ikinci günü : sabahleyin sekiz buçuk sularında : dışına : uzun süredir içinde kalınan yerin : köyleri, kasabaları, ilçeleri, illeri : Anadolu'nun resmigeçiti gibi.

Nallıhan, Kırıkkale, Hasandede, Keskin, Mucur.

Kırşehir : minaresi kuleye de, füzeye de benzetilebilen Selçuklu yapısı Büyük Camii.

Hemen yanından, biraz uzaklaşarak, iyice uzaklaşarak bakıldığında da. Acılı ve küskün bir yüz ifadesiyle; ama, ağırbaşlı; çok kişisel edâlı; Kırşehir'in anacaddesinde, canlı bir simge gibi; damarları kopuk, sinir sistemi çalışmaz Büyük Camii.

Gülşehir.

Kocaman ağaçlar, koyu yeşillikler nerede?

Mahzun bir Kızılırmak kolu.

Doğadan fışkıran yeşil hasreti dehşetli yoğun.

Kurban Bayramının ikinci günü ya, allı yeşilli giysileriyle çocukların cıvıltıları süslüyor heryeri.

Bir dağ eteğinde Nevşehir : düzenli. Hele de taş duvarları yapıların!

Göreme, Ortahisar, Ürgüp : peri bacaları filan ve sessizlik gerçekten : fotoğrafa bakıyormuşsunuzcasına.

Erciyes Dağının heybetli tevazuu bile insanın başını döndürüyor. Güneş de ağır ağır çekiliyor yanından, belli : nazlı bir akşama yaklaşış; ya şu gizemli gökyüzü; koskocaman sarığı başında : Çok Yeni Bir Gelecek Habercisi âdeta Erciyes Dağımız.

Karacaören, İncesu, Saraycık geçilen yerlerdi; işte, Kayseri.

Gece, Kayseri caddelerinde, uzun yürüyüşler yapılmıştır.

Bünyan, Pınarbaşı, Büyükgümüşgün, Dokuzdolambaç : çayırların, derelerin akıp gidişleri de dâima hüzünlendirir insanı, nerede görünürlerse görünsünler. Yol kenarlarında, kahvelerde düşünceli, sıkıntılı insanlar.

Anadolu Hanımlarına, saygılar! Merhaba! Aynı ânda hem genç, hem çökmüş gibiler sanki. Sık sık dünya güzeli kızlar : pencere camında : yağız delikanlılarla : tarlalar...

Uygun yerlerde durulup çay içilen kahveler.

Göksun : Kahvede çay içerken : çocukluğumun buraya âit 3–4 günü, gelip çay bardağının yanına, masaya yazıldı(*) : Teyzemler o yıllarda, kocası enişte beyin görevi nedeniyle burdalardı ve rahatsızdı teyzem. Görmeye gelmiştim ben de. O konukluğumu tüm ayrıntılarıyla olmasa da epeyce bütünlüğü içinde çayımı bitirinceye değin okudum. Hem çayımı içiyordum, hem de o evi, yürüdüğümüz sokakları, gezdiğimiz yerleri gidip görüyordum, geziyordum.

Yazıköyü, Kanlıkavak, Afşin : Geçmiş hiç geçmemiş ki : Elbistan İçmelerine gidip gelirken Afşin'e de uğramıştık iki ya da üç defa. Babamın sevgili dostlarından büyük bir âlim vardı burda, onlara inerdik varınca da, birkaç gün de konukları olurduk. O âlim amca bizi Ashab-ı Kehf Mağarasına götürürdü. Annem de hayattaydı.

Gene ziyaret ettik o gizemli Mağarayı.

Dağa sırtını vermiş bir mağara; daha doğrusu, içiçe mağaralar, demeli. Yedi İnanmış İnsanın, şirk ve zulüm yönetiminden kurtulmak, bileğlenip yeniden topluma dönmek için çekildikleri bir mağara burası. Tabiî, biraz da meselleştirilmişler. Bir söylenceye göre İslâmiyetten önce, bir söylenceye göre İslâmiyetten sonra. Bu Yedi İnanmış İnsanın **(Hangi dönemde yaşamış olurlarsa olsunlar, İnanmış İnsanlardı; çünkü, Yaradan'ın birliğine, Peygamberleri aracılığıyla açıklanan İlâhî Hükümlere yürekten bağlanmışlardı; hiçbir kuşku duymadan, bu Hükümlerin, bu Yasaların tümüne inanıyorlardı.)** Tarihe emanet ettikleri bir Öğretileri var : çok dikkat çekici : 'Bir amaç uğruna soylu direniş göstermek; ödünsüz yiğitlik; olağanüstü dayanma, tahammül gerektiren sabırla susku; inanılmayan bir sisteme asla katılmama; sınırsız özveri; hiç duyulmamış, görülmemiş bir arkadaşlık bağıyla birbirlerine bağlanış sergilemek; hiç mi hiç, bu bağlanışa ihânet etmemek.'

Aynı günün öğle vakti : Karaelbistan, Elbistan, Söğütlü, Malatya.

Bütün kahveler de öyle sayılırsa da, insanı yüzlerinden keşfetmede kasaba kahveleri daha uygun yerler. Kim ne derse desin, Anadolu insanı, acısını hemen dillendirmek istemez; derisinin altına sıkıştırdıkça sıkıştırır sıkıntısını. Bunalımı yüzlerinde toplanmış insanlar da Anadolu'dan çıkar.

Yollarında yürüdükçe, ses yokmuş gibi, derin derin sesler gelir : dün sabah sekizden beri bir film seyrediliyor âdeta : ben de oynuyorum içinde : Tarihimizin dik dik yüzümüze baktığı fon da uzak çekimde de, yakın çekimde de : umut da, korku da yanyana duruyor : ayrıştırarak irdeleyebilmek için uzun geziler gerekli tabiî.

Enstantane bile demek güç bu cümlelere.

Öz hangisi, hangileri; yabancılaşışı Anadolu'nun bu denli derinde mi, oyuk bu ilkbakıştaki denli büyük mü?

Her yer gibi, bir İrâde Sınavının yapıldığı yerin adı da olabilir Anadolu.

Ağzına kadar doluluğu gene de hâlâ görülebilen ruhumuzun belki de bir sığınağı.

Çığlık, Doğanşehir, Gölbaşı.

Durduk. Zaman da sanki teyakkuzda : saat yirmi iki filan; dün sabah sekizden beri -Kayseri'de geçirilen gece ve sık sık durmalar dışında- dönen tekerlekler neredeyse tek bir adıma dönüşüyor gibi : insanlaşışı mı bu da mesafeleri yutan motorun?

Antep'e varıldı yarım saat sonra.

Otelde, odanın penceresini açtım : Antepleşerek de olsa, seksen yedi kilometre ötedeki Maraş'ın kokusu geliyor : pıt pıt pıt : yüreğimin sesini duyuyorum : bu koku, bu ses bir harekete çağırıyor beni : Aaa! yeni bir şey değilmiş; adını taa ortaokuldayken koyduğum, içimde bir muştu gibi koruduğum deviniymiş meğerse bu : yazmak eylemi.

Oyun oyun içinde sabah oldu.

Saat dokuz otuz oldu; doğru, Maraş'a doğru.

Maraş'ta; on otuzda. Babamın olduğu yere : üç dört karışlık aralıkla : yirmi dakika : Sır Zırhlı Kadîm Kelâm : çok dinamik bir bağlanışla : Merkezefendi'deki annemi de gözümün önünden ayırmaksızın : bütün İnanmışlar tek tek geçiyorlar ekrandan : yeni direniş kültürünü yeniden içselleştirir gibi de : fizikötesine yaslanık bu duruşlardan dünyevî damarları tek tek kendime bir daha bağlayıp o fizikötesi derinliği ve sâbitliği çok kavî üsler hâlinde yeryüzünde konuşlandırma gereğine kesinlikle inanarak : sonra, öbürlerimizlere de bir bir uğrayarak : çıktım uzun ağaçlar arasından.

Maraşı dolaşış : tekerlekler dönmüyor da, fırtına alıp götürüyor kasırgalara : oysa, güneşli, dingin bir hava.

Ve havada taş benzeri, ağır, yalın, devrimci bir suskunluk.

Doğrusu mahallemiz, satılmış evimiz, daha sayısız yerler haydi neyse ne de, ortaokulu ve liseyi -aynı binaydı- okuduğum binayı görmemezlik edemedim : çayır çimendi, boşluktu, ağaçlıktı çevre; şimdi, baştanbaşa oraları çimento.

Öğleyin, on iki kırk beşte Maraş'tan çıkıldı.

Kılılı, Türkoğlu, Beyoğlu, Şekeroba, Nurdağı, Aslan Beli, Kızlaç, Bahçe, Bilâllik, Horu, Kanlıgeçit, Serinova, Osmaniye, Karaçay.

Çukurova'yı tekerleklerin iki yanına savura savura ilerliyoruz.

Dümdüz, göz alabildiğine; gerçekten; görünüyor da, sabahleyin sulanan tarlalar, gün boyu yetinmemişçesine, eğik ikindi güneşinin ışınlarını da o ünlü şehvetiyle içine çekiyor.

Bu da, bereketin daha da cömertleşeceğinin simgesi değil mi?

Geniş bir soluk alış gibi, küçük şehirlerden sonra, birden Adana.

İçinden nehir geçen şehrin hâli başkadır : tabiî her nehir de, içimde, ılık ılık İstanbul'u îma eder : damıtılmış bir esrikliğin menekşelerle dolu vâdisine alır götürür sizi.

Ne de olsa, gene de, taşra : Adana.

Palmiyeler caddelerde : Ortadoğu'nun Akdeniz silueti : gölgeleri köklerinde.

Anadolu'nun Filistin yüzlü insanları en çok Adana'dadır herhalde.

Her görüşümde içimin kımıl kımıl ettiği şehirlerden.

Akşam oldu. Bir saat kadar daha oldu. Yola çıkıldı.

Toros Dağlarını yarı kucaklama da sayılır : bu yolun her virajı. En güzel keklikler bu dağlarda avlanır. Tut ki, Fas'ın Okyanusa caka satan Atlas Dağlarındasın. Toros Dağları, efendime söyleyeyim, eteklerinden tepelerine değin kekiktir, nanedir, fesleğendir, tarhundur, nergisdir, sümbüldür, hâlâ el değmemiş beyaz güldür. Kayalarından karakovan Bitlis balı akar. Sarı çamlarıyla, kara çamlarıyla, ak çamlarıyla; ladinleriyle; kara meşeleriyle, ak meşeleriyle; çınarlarıyla, gürgenleriyle; sedirleriyle; köknarlarıyla; hele hele 1453'ten sonra iyice ünlenen bâdemleri, elmaları, armutları, incirleri, fıstıkları insanoğluna sunan bahçeleriyle yürür gibi bulutlara, gerilla salınışlarını da bırakmadan, kökleri arzın merkezine değin uzamış bu ağaçlar cümbüşünü doya doya sindirdiniz mi içinize Toros Dağlarından geçerken? Sindirmedinizse, bu Tabloyu boyayan Resam ne yapsın? Bilir misiniz, Doğumuzun Gabar Dağı Kandil ve Bayram gecelerinde Toros Dağlarına yaklaşır, el sıkışırlar ve tam göremeseler de, kutsî sükûtla Kudüs'ü selâmlarlar; bir daha soruyorum, bilir miydiniz? Toros Dağlarının sularından koç kadar balıklar tutulur; böyle, tutulmuş vaktiyle; mesellerde vardır. Hormonsuz tümü yoğun vitamin Hünnap yemişi bu dağlarda yetişir. Torosların Erenleri destan sayfaları : sesler üç elif miktarı çıkınca doğru Çin'e yönelinir ki, Keşif Kolu deniyor bunlara da. Kurşun atmayı bu dağlarda delikanlılara dayıları öğretir ve hepsinin göğüslerinde de annelerinin taktığı muskalar görülür. Karadeniz'in, Marmara'nın Yaz Kuşları Halep üzerinden Anadolu'ya girişlerinde mutlaka Toros Dağlarında kır sofraları kurulur : fotoğrafları çok çekilmiştir. Eşkiyaları halka karşı pamuktan daha pamuk; zâlimlere, hak yiyenlere karşıysa, kayadan daha kayadırlar. İyi de âşık olunur Toros Dağlarında.

Yirmi iki nisan salı başladı, saat sıfır dört otuz oldu.
Dönüldü : uzun süredir içinde kalınan yere.

ÖRGÜNÜN İLMİKLERİ

Hem **kuruluyor**, hem de **bozuluyor** aynı ânda, insan. Söylenemez mi? Yâni, nîrengi noktasını eliyle koymuşçasına bulması demektir, Dik Duranın.

İnsanın vazgeçilmez önceliği : inanmak ateşini yakmak.

Suskun, kıvrık, zaman zaman âvîzemsi salınan fakat âdeta hiç gölgesi düşmemiş çığ bir tekdüzelikte gözükara dalışlar yapılan, merhaleleri aşırı dumanlı ölçülebilen ruh hâli : ne hâller, bu hâller? Böylesi günler de, bir ilmiğin hemen atılıvermesidir örgünün önceki ilmiklerinin üzerine. Bu akıllı poyrazda, içimizin düellosunda tabancalar dışımızda ateşlenir; yıkanmıştır, pırıl pırıl olmuştur anlatımı; cümlelere mis gibi alınteri kokusu sinmiş ki işte bu da yeni elektrik : ağla kalbim, gücümü buluyorum!

EDEBİYAT DERGİSİ YAYINLARI